

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare

www.qpz.gov.al

Nr.37

2 prill

2009

P Ë R M B A J T J A

Faqe

Ligj nr.10 092 datë 9.3.2009	Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në Konventën e Kombeve të Bashkuara “Për kontratat për shitjen ndërkombëtare të mallrave”	1971
Ligj nr.10 093 datë 9.3.2009	Për organizimin dhe funksionimin e agjencisë për mbështetjen e shoqërisë civile	1993
Dekret nr.6084 datë 17.3.2009	Për dhënie të shtetësisë shqiptare	2002
Dekret nr.6085 datë 17.3.2009	Për dhënie të shtetësisë shqiptare	2002
Vendim i KM nr.306, datë 25.3.2009	Për shpalljen, kategorizimin dhe emërtimin e portit “Porto Romano”, - “Port i hapur për trafik ndërkombëtar”	2004

LIGJ
Nr.10 092, datë 9.3.2009

**PËR ADERIMIN E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË NË KONVENTËN E KOMBEVE TË
BASHKUARA “PËR KONTRATAT PËR SHITJEN NDËRKOMBËTARE TË MALLRAVE”**

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Republika e Shqipërisë aderon në konventën e Kombeve të Bashkuara “Për kontratat për shitjen ndërkombëtare të mallrave”.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.6102, datë 19.3.2009 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Bamir Topi**

KONVENTA E KOMBEVE TË BASHKUARA
MBI KONTRATAT PËR SHITJEN NDËRKOMBËTARE TË MALLRAVE.

Parathënie

Shtetet palë në këtë Konventë,
duke pasur parasysh objektivat e gjera në rezolutat e adaptuara nga sesioni special i gjashtë i Asamblesë së Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara mbi vendosjen e një rregulli të ri ekonomik ndërkombëtar,

duke konsideruar se zhvillimi i tregtisë ndërkombëtare në bazë të barazisë dhe përfitimit reciprok është një element i rëndësishëm në nxitjen e marrëdhënieve miqësore ndërmjet shteteve,

duke qenë të mendimit se adaptimi i rregullave të njësishe, të cilat rregullojnë kontratat për shitjen ndërkombëtare të mallrave dhe marrin parasysh sistemet e ndryshme sociale, ekonomike dhe ligjore do të kontribuonte në heqjen e barrierave ligjore në tregtinë ndërkombëtare dhe nxiste zhvillimin e tregtisë ndërkombëtare,

ranë dakord si vijon:

PJESA I
FUSHA E ZBATIMIT DHE DISPOZITAT E PËRGJITHSHME

KAPITULLI I
FUSHA E ZBATIMIT

Neni 1

1. Kjo Konventë zbatohet për kontratat e shitjes së mallrave ndërmjet palëve për të cilat vendet e biznesit janë në shtete të ndryshme:

- a) kur shtetet janë shtete kontraktuese; ose
- b) kur rregullat e së drejtës ndërkombëtare private kërkojnë zbatimin e ligjit të një shteti kontraktues.

2. Fakti, që palët kanë vendin e tyre të biznesit në shtete të ndryshme nuk duhet të merret parasysh kur ky fakt nuk paraqitet si nga kontrata ashtu edhe nga çdo marrëdhënie ndërmjet, apo nga informacionet e zbuluara nga palët në çdo kohë para ose gjatë lidhjes së kontratës.

3. As kombësia e palëve, as karakteri civil ose tregtar i palëve ose i kontratës nuk merret në konsideratë në përcaktimin e zbatimit të kësaj Konvente.

Neni 2

Kjo Konventë nuk zbatohet për shitjet:

a) e mallrave të blera për përdorim personal, familjar apo shtëpiak, përveç kur shitësi në çdo kohë para ose gjatë lidhjes së kontratës, nuk e dinte dhe as nuk duhet të ketë ditur se mallrat ishin blerë për njërën nga këto përdorime;

b) me ankand;

c) në ekzekutim ose në të kundërt nga autoriteti i ligjit;

d) e kapitaleve, aksioneve, letrave me vlerë të investimeve, instrumenteve të negociueshme ose para;

e) e anijeve, mjeteve lundruese, mjeteve lundruese me jastëk ajri, avionëve;

f) e energjisë elektrike.

Neni 3

1. Kontratat për furnizimin e mallrave që fabrikohen ose prodhohen duhet të konsiderohen shitje, përveç kur pala që porosit mallrat merr përsipër të furnizojë një pjesë të konsiderueshme të materialeve të nevojshme për një fabrikim apo prodhim të tillë.

2. Kjo Konventë nuk zbatohet për kontratat në të cilat pjesa mbizotëruese e detyrimeve të palës e cila furnizon mallrat konsiston në furnizimin e punës apo të shërbimeve të tjera.

Neni 4

Kjo Konventë rregullon vetëm formimin e kontratës së shitjes dhe të drejtat e detyrimit e shitësit dhe blerësit që rrjedhin nga kjo kontratë. Në veçanti, përveç kur parashikohet shprehimisht ndryshe në këtë Konventë, ajo nuk ka të bëjë me:

a) vlefshmërinë e kontratës apo të ndonjë dispozite të saj apo të çdo përdorimi;

b) efektin që mund të ketë kontrata mbi pronësinë e mallrave të shitura.

Neni 5

Kjo Konventë nuk zbatohet për përgjegjësinë e shitësit për vdekjen ose dëmtimet personale të shkaktuara nga mallrat ndaj çdo personi.

Neni 6

Palët mund të përjashtojnë zbatimin e kësaj Konvente ose, sipas nenit 12, shmangin ose ndryshojnë efektin e çdonjërës prej dispozitave të saj.

KAPITULLI II DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 7

1 Në interpretimin e kësaj Konvente, vëmendje duhet t'i kushtohet karakterit të saj

ndërkombëtar dhe nevojës për të nxitur standardizimin në zbatimin e saj dhe në respektimin e mirëbesimit në tregtinë ndërkombëtare.

2. Çështjet që kanë të bëjnë me problemet e rregulluara nga kjo Konventë, të cilat nuk qartësohen shprehimisht në të duhet të zgjidhen në përputhje me parimet e përgjithshme mbi të cilën ajo bazohet ose, në mungesë të këtyre parimeve, në përputhje me ligjin e zbatueshëm në bazë të rregullave të së drejtës ndërkombëtare private.

Neni 8

1. Për qëllime të kësaj Konvente deklarimet e bëra ose veprimi tjetër i një pale duhet të interpretohen sipas qëllimit të tij, kur pala tjetër e dinte ose nuk mund të mos kishte dijeni se kush ishte qëllimi.

2. Në qoftë se paragrafi i mësipërm nuk është i zbatueshëm, deklarimet e bëra dhe veprimi tjetër i një pale duhet të interpretohen në përputhje me mirëkuptimin që një person i arsyeshëm i të njëjtit lloj si pala tjetër do të kishte në të njëjtat rrethana.

3. Në përcaktimin e qëllimit të një pale ose të mirëkuptimit që një person i arsyeshëm do të kishte, konsideratë e duhur duhet t'u jepet gjithë rrethanave përkatëse të çështjes duke përfshirë negociatat, çdo praktikë të cilën palët kanë vendosur ndërmjet tyre, përdorimet ose çdo veprim vijues të palëve.

Neni 9

1. Palët lidhen nga çdo përdorim për të cilën ato kanë rënë dakord dhe nga çdo praktikë të cilën ato e kanë përcaktuar ndërmjet tyre.

2. Palët konsiderohen, përveç kur bien dakord ndryshe, të kenë bërë të zbatueshme, pa e cituar shprehimisht në kontratën e tyre ose hartimin e saj, një përdorim të cilën palët e dinin ose duhej ta kishin ditur dhe i cili në tregtinë ndërkombëtare njihet gjerësisht, dhe respektohet rregullisht, nga palët për kontratat e tipit të përfshira në tregtinë e veçantë përkatëse.

Neni 10

Për qëllime të kësaj Konvente:

a) në rast se një palë ka më shumë se një vend biznesi, vend i biznesit është ai, i cili lidhet më ngushtë me kontratën dhe përmbushjen e saj, duke pasur parasysh rrethanat e njohura ose të parashikuara nga palët në çdo kohë para ose gjatë lidhjes së kontratës;

b) në qoftë se një palë nuk ka një vend biznesi, për referim duhet të merret vendbanimi i tij i rregullt.

Neni 11

Një kontratë shitje nuk ka nevojë që të lidhet ose provohet me shkrim dhe nuk i nënshtrohet ndonjë kërkesë tjetër në lidhje me formën. Ajo mund të provohet me çdo mjet, duke përfshirë dëshmitarë.

Neni 12

Çdo dispozitë e nenit 11, nenit 29 ose pjesa e II-të e kësaj Konvente që lejon një kontratë shitje ose ndryshimin ose mbarimin e saj me marrëveshje ose me çdo propozim, pranim ose tregues tjetër të qëllimit, që bëhet në çdo formë tjetër përveç asaj me shkrim, nuk zbatohet aty ku çdo palë ka vendin e saj të biznesit në një shtet kontraktues, i cili ka bërë një deklaratë sipas nenit 96 të kësaj Konvente. Palët nuk mund të shmangen nga/ose ndryshojnë efektet e këtij neni.

Neni 13

Për qëllime të kësaj Konvente “shkrim” përfshin telegramin dhe teleksin.

PJESA II HARTIMI I KONTRATËS

Neni 14

1. Një propozim për lidhjen e një kontrate, drejtuar një apo më shumë personave specifikë përbën një ofertë, në qoftë se ai është mjaft i qartë dhe tregon qëllimin e ofruesit për ta lidhur në rast pranimi. Një propozim është mjaft i qartë nëse tregon mallrat dhe shprehimisht ose tërthorazi cakton ose parashikon kushtet për përcaktimin e sasisë dhe çmimit.

2. Një propozim, tjetër nga ai i drejtuar tek një ose më shumë persona specifikë duhet të konsiderohet thjesht si ftesë për të bërë ofertën, përveç kur e kundërta tregohet qartë nga personi që bën propozimin.

Neni 15

1. Një ofertë bëhet efektive, kur ajo i dorëzohet personit që i bëhet oferta.

2. Një ofertë, edhe nëse është e parevokueshme, mund të tërhiqet në qoftë se tërheqja i dorëzohet personit që i bëhet oferta para apo në të njëjtën kohë si oferta.

Neni 16

1. Deri në lidhjen e kontratës, një ofertë mund të revokohet në rast se revokimi i dorëzohet personit që i bëhet oferta para dërgimit të një miratimi nga ana e tij.

2. Megjithatë, një ofertë nuk mund të revokohet:

a) nëse tregon, qoftë nëpërmjet deklaramit të një kohe të përcaktuar për pranim ose ndryshe, që është e parevokueshme; ose

b) nëse do ishte e arsyeshme për personin që i bëhet oferta, të bazohet te oferta si të ishte e parevokueshme dhe personi që i bëhet oferta ka vepruar në mbështetje të ofertës.

Neni 17

Një ofertë, edhe nëse është e parevokueshme, përfundon kur refuzimi i dorëzohet personit që bën ofertën.

Neni 18

1. Një deklaratë e bërë nga ose një veprim tjetër i personit që i bëhet oferta që tregon miratim ndaj ofertës është një pranim.

Heshtja ose mosveprimi nuk është baras me pranimin.

2. Një pranim i një oferte bëhet efektiv në momentin kur njoftimi i miratimit arrin te ofertuesi. Një pranim nuk është efektiv në qoftë se njoftimi i miratimit nuk arrin te ofertuesi brenda kohës që ai ka përcaktuar ose, kur koha nuk është përcaktuar, brenda një kohe të arsyeshme, ku rëndësi e veçantë i është dhënë kushteve të veprimit, duke përfshirë shpejtësinë e mjeteve të komunikimit të përdorura nga ofertuesi. Një ofertë verbale duhet të pranohet menjëherë, përveç kur rrethanat tregojnë të kundërtën.

3. Megjithatë, nëse, në bazë të ofertës apo si rezultat i praktikave të përcaktuara nga palët ndërmjet tyre apo nga përdorimi, personi që merr ofertën mund të tregojë miratim nëpërmjet kryerjes së një veprimi, si ai që lidhet me transportin e mallrave ose pagimin e çmimit, pa njoftuar ofertuesin, pranimi është efektiv në momentin kur kryhet veprimi, me kusht që veprimi të kryhet brenda periudhës kohore të përcaktuar në paragrafin e mësipërm.

Neni 19

1. Një përgjigje ndaj ofertës e cila tregon të jetë një pranim, por përfshin shtesa, kufizime ose modifikime të tjera është një refuzim i ofertës dhe përbën një kundërofertë.

2. Megjithatë, një përgjigje ndaj një oferte e cila tregon të jetë një pranim, por përmban kushte shtesë apo të ndryshme, të cilat nuk ndryshojnë materialisht kushtet e ofertës përbën një pranim, përveç kur ofertuesi, pa shumë vonesë, kundërshton gojarisht mospërputhjet ose dërgon një njoftim për këtë qëllim. Në qoftë se ai nuk kundërshton në këtë mënyrë, kushtet e kontratës janë kushtet e ofertës me modifikimet që përmban pranimi.

3. Kushtet shtesë apo të ndryshme që kanë të bëjnë, ndër të tjera, me çmimin, pagesën, cilësinë dhe sasinë e mallrave, vendin dhe kohën e dorëzimit, shtrirjen e përgjegjësisë së njëres palë ndaj tjetrës ose zgjidhjen e mosmarrëveshjeve konsiderohen se ndryshojnë materialisht kushtet e ofertës.

Neni 20

1. Një periudhë kohe për pranim, e përcaktuar nga ofertuesi në një telegram ose në një letër, fillon të ketë forcë ligjore nga momenti kur telegrami dorëzohet për t'u dërguar ose nga data e treguar në letër ose, kur nuk tregohet një datë e tillë, nga data e treguar në zarf. Një periudhë kohe për pranim, e përcaktuar nga ofertuesi me telefon, teleks ose mjete të tjera komunikimi të shpejta, fillon të ketë forcë ligjore nga momenti kur oferta i dorëzohet personit që i bëhet oferta.

2. Festat zyrtare ose ditët pushim që bien gjatë periudhës për pranim përfshihen në llogaritjen e kësaj periudhe kohe. Megjithatë, nëse njoftimi i pranimit nuk mund të dërgohet në adresën e ofertuesit në ditën e fundit të afatit, për shkak se ajo ditë është një ditë feste zyrtare ose pushimi në vendin e biznesit të ofertuesit, periudha kohore zgjatet deri në ditën e parë të punës që vijon.

Neni 21

1. Një pranim i vonshëm është prapëprapë efektiv si një pranim, në qoftë se ofertuesi, pa vonesë, informon gojarisht personin që i bëhet oferta ose dërgon një njoftim për këtë qëllim.

2. Në qoftë se një letër ose shkresë tjetër që përmban një pranim të vonshëm, tregon se është dërguar në ato rrethana që në rast se transmetimi i tij do të ishte normal, ajo do t'i dorëzohej ofertuesit në kohën e duhur, pranimi i vonshëm është efektiv si një pranim, përveç kur, pa vonesë, ofertuesi informon gojarisht personin që i bëhet oferta, se ai e konsideron ofertën e tij si t'i ketë kaluar afati ose dërgon një njoftim për këtë qëllim.

Neni 22

Një pranim mund të tërhiqet në qoftë se tërheqja i dorëzohet ofertuesit para se apo në të njëjtën kohë, kur pranimi do të ishte bërë efektiv.

Neni 23

Një kontratë lidhet në momentin kur një pranim i një oferte bëhet efektiv në përputhje me dispozitat e kësaj Konvente.

Neni 24

Për qëllime të kësaj pjese të Konventës, një ofertë, deklarim për pranim apo çdo tregues tjetër i qëllimit “mbërrin” te i adresuari kur i bëhet gojarisht ose i dorëzohet me çdo mjet tjetër personalisht, te vendi i tij i biznesit ose adresa postare, ose, në qoftë se nuk ka një vend biznesi ose adresë postare, te vendbanimi i tij i përhershëm.

PJESA III SHITJA E MALLRAVE

KAPITULLI I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 25

Një shkelje e kontratës e kryer nga njëra prej palëve është themelore, në qoftë se rezulton në dëm të palës tjetër kryesisht aq sa ta privojë atë nga çfarë ajo ka të drejtë të presë sipas kontratës, përveç kur pala në shkelje nuk e parashikoi dhe një person i arsyeshëm i të njëjtit lloj në të njëjtat rrethana nuk do ta kishte parashikuar një rezultat të tillë.

Neni 26

Një deklaratë për anulimin e kontratës është efektive vetëm në rast se i bëhet me shkrim palës tjetër.

Neni 27

Përveç kur parashikohet shprehimisht ndryshe në këtë pjesë të Konventës, nëse çdo njoftim, kërkesë ose komunikim tjetër jepet ose bëhet nga një palë në përputhje me këtë pjesë dhe me mjete të përshtatshme me rrethanat, një vonesë ose gabim në transmetimin e komunikimit apo mosmbërritja e saj nuk e privon atë palë nga e drejta për t'u bazuar në komunikim.

Neni 28

Në qoftë se, në përputhje me dispozitat e kësaj Konvente, njëra palë ka të drejtë të kërkojë përmbushjen e ndonjë detyrimi nga pala tjetër, një gjykatë nuk është e detyruar të japë një vendim për ekzekutim të veçantë, përveç kur gjykata do të vepronte në këtë mënyrë sipas ligjit të saj në lidhje me kontrata shitjeje të ngjashme që nuk rregullohen nga kjo Konventë.

Neni 29

1. Një kontratë mund të ndryshohet ose zgjidhet thjesht me marrëveshje të palëve.
2. Një kontratë me shkrim, e cila përmban një dispozitë që kërkon çdo ndryshim ose zgjidhje me marrëveshje të jetë me shkrim, mund të mos ndryshojë ose zgjidhet në të kundërt me marrëveshje. Megjithatë, një palë mund të mos lejohet që me veprimin e saj ta konfirmojë këtë dispozitë në atë masë që pala tjetër është bazuar mbi këtë veprim.

KAPITULLI II DETYRIMET E SHITËSIT

Neni 30

Shitësi duhet t'i dorëzojë mallrat dhe çdo dokument në lidhje me to dhe të transferojë pronësinë e mallrave, siç kërkohet nga kontrata dhe kjo Konventë.

SEKSIONI I DOREZIMI I MALLRAVE DHE DHËNIA E DOKUMENTEVE

Neni 31

Në qoftë se shitësi nuk është i detyruar t'i dorëzojë mallrat në ndonjë vend tjetër të veçantë, detyrimi i tij për t'i dorëzuar konsiston:

- a) në dorëzimin e mallrave te transportuesi i parë për transferimin te blerësi, në qoftë se kontrata e shites përfshin transportimin e mallrave;
- b) në venien e mallrave në dispozicion të blerësit në atë vend, në qoftë se, në rastet e

papërfshira në nënparagrafin e mësipërm, kontrata ka të bëjë me mallra specifike, ose mallra të paidentifikuara për t'u marrë nga një magazinë e veçantë apo për t'u fabrikuar ose prodhuar, dhe në kohën e lidhjes së kontratës palët e dinin që mallrat ishin apo ishin për t'u fabrikuar ose prodhuar në një vend të posaçëm;

c) në raste të tjera-në vënien e mallrave në dispozicion të blerësit në vendin ku shitësi kishte vendin e tij të biznesit në kohën e lidhjes së kontratës.

Neni 32

1. Në qoftë se shitësi, në përputhje me kontratën ose këtë Konventë, i dorëzon mallrat te një transportues dhe në qoftë se mallrat nuk janë shumë të identifikuar sipas kontratës nëpërmjet shenjave dalluese mbi mallrat, nëpërmjet dokumenteve të transportit ose të tjera, shitësi duhet ta informojë blerësin mbi dërgesën duke specifikuar mallrat.

2. Në qoftë se shitësi është i detyruar që të organizojë transportimin e mallrave, ai duhet të lidhë kontrata të nevojshme për transportimin në vendin e përcaktuar me mjete transporti të përshtatshme për rrethanat dhe sipas kushteve të zakonshme për një transportim të tillë.

3. Në qoftë se shitësi nuk është i detyruar të kryejë sigurimin në lidhje me transportimin e mallrave, ai, me kërkesë të blerësit, duhet t'i sigurojë atij të gjithë informacionin e nevojshëm që i mundëson kryerjen e sigurimit.

Neni 33

Shitësi duhet të dorëzojë mallrat:

- a) në qoftë se data është përcaktuar ose është e përcaktueshme nga kontrata, në atë datë;
- b) në qoftë se një periudhë kohe është përcaktuar ose është e përcaktueshme nga kontrata, në çdo kohë brenda kësaj periudhe, përveç kur rrethanat tregojnë që blerësi duhet të zgjedhë një datë; ose
- c) në çdo rast tjetër, brenda një kohe të arsyeshme mbas lidhjes së kontratës.

Neni 34

Në qoftë se shitësi është i detyruar të dorëzojë dokumentet që kanë të bëjnë me mallrat, ai duhet t'i dorëzojë ato në vendin dhe kohën dhe në formën e kërkuar nga kontrata. Në qoftë se shitësi i ka dorëzuar dokumentet para kësaj kohe, ai, deri në atë kohë, mund të rregullojë çdo mospërputhje në dokumente, në rast se ushtrimi i kësaj të drejte nuk i shkakton blerësit shqetësime apo shpenzime të paarsyeshme. Megjithatë, blerësi ruan çdo të drejtë për të kërkuar dëmshpërblim siç parashikohet në këtë Konventë.

SEKSIONI II

PËRPUTHSHMËRIA E MALLRAVE DHE PRETENDIMET E PALËVE TË TRETA

Neni 35

1. Shitësi duhet të dorëzojë mallra të cilat janë në sasinë, cilësinë dhe përshkrimin e kërkuar në kontratë dhe të cilat mbyllen ose paketohen në mënyrën e kërkuar nga kontrata.

2. Me përjashtim të rasteve kur palët bien dakord ndryshe, mallrat nuk janë në përputhje me kontratën përveç kur ato:

- a) janë të përshtatshme për qëllimet për të cilat mallrat e të njëjtit përshkrim do të përdoretin zakonisht;
- b) janë të përshtatshme për çdo qëllim të veçantë, shprehimisht ose tërthorazi të bëra të ditura blerësit në kohën e lidhjes së kontratës, përveç kur rrethanat tregojnë që blerësi nuk u bazua ose ishte e paarsyeshme për atë të bazohet në aftësinë dhe gjykimin e shitësit;
- c) zotërojnë cilësitë e mallrave që shitësi ia ka paraqitur blerësit si një mostër ose model;
- d) mbyllen ose paketohen në mënyrën e zakonshme për këto mallra ose, kur nuk ka një mënyrë të tillë, në një mënyrë të përshtatshme për të ruajtur dhe mbrojtur mallrat.

3. Shitësi nuk është përgjegjës sipas nënparagrafëve (a) deri (d) të paragrafit të mësipërm për

çdo mospërputhje të mallrave, në qoftë se në kohën e lidhjes së kontratës blerësi e dinte ose nuk mund të mos kishte dijeni për këtë mospërputhje.

Neni 36

1. Shitësi është përgjegjes në përputhje me kontratën dhe këtë Konventë për çdo mospërputhje e cila ekziston në kohën kur rreziku kalon te blerësi, megjithëse mospërputhja bëhet e qartë vetëm pas kësaj kohe.

2. Shitësi është gjithashtu përgjegjës për çdo mospërputhje e cila ndodh pas kohës së treguar në paragrafin e mësipërm dhe vjen si rezultat i shkeljes së një prej detyrimeve të tij, duke përfshirë shkeljen e çdo garancie që për një periudhë kohe mallrat të vazhdojnë të jenë të përshtashme për qëllimin e tyre të zakonshëm ose për ndonjë qëllim të veçantë, apo të ruajnë cilësitë dhe karakteristikat e specifikuar.

Neni 37

Në qoftë se shitësi i ka dorëzuar mallrat përpara datës së dorëzimit, ai mund, deri në atë ditë, të dorëzojë çdo pjesë që mungon ose të plotësojë ndonjë mungesë në sasinë e mallrave të dorëzuara ose të dorëzojë mallra për zëvendësimin e mallrave të dorëzuara që nuk përputhen ose rregullojë çdo mospërputhje në mallrat e dorëzuara, në rast se ushtrimi i kësaj të drejte nuk i shkakton blerësit shqetësime apo shpenzime të paarsyeshme. Megjithatë, blerësi ruan çdo të drejtë për të kërkuar dëmshpërblim siç parashikohet në këtë Konventë.

Neni 38

1. Blerësi duhet të ekzaminojë mallrat ose të bëjë që të ekaminohen, brenda një periudhe po aq të shkurtër sa ç'është praktikë me rrethanat.

2. Në qoftë se kontrata përfshin transportimin e mallrave, ekzaminimi mund të shtyhet deri pas mbërritjes së mallrave në destinacionin e tyre.

3. Në qoftë se mallrat ndryshojnë drejtim në tranzit ose ridërgohen nga blerësi pa pasur mundësinë e arsyeshme për t'i ekzaminuar dhe në kohën e lidhjes së kontratës, shitësi e dinte ose duhej ta kishte ditur për mundësinë e ndryshimit të drejtimit ose ridërgimit, ekzaminimi mund të shtyhet deri pas mbërritjes së mallrave në destinacionin e ri.

Neni 39

1. Blerësi humb të drejtën për t'u bazuar në mospërputhjen e mallrave, në qoftë se nuk njofton shitësin duke specifikuar natyrën e mospërputhjes brenda një kohe të arsyeshme pasi e ka zbuluar atë ose duhet ta ketë zbuluar atë.

2. Në çdo rast, blerësi humb të drejtën për t'u bazuar në mospërputhjen e mallrave në qoftë se nuk njofton shitësin për këtë, të paktën brenda një periudhe 2-vjeçare nga data në të cilën mallrat iu dorëzuan në të vërtetë blerësit, përveç kur ky afat kohor nuk përputhet me periudhën e garancisë së kontraktuar.

Neni 40

Shitësi nuk ka të drejtë të bazohet në dispozitat e nenve 38 dhe 39, në qoftë se mospërputhja ka të bëjë me faktet për të cilat ai kishte dijeni ose nuk mund të mos i kishte dijeni dhe të cilat ai nuk ia bëri të njohura blerësit.

Neni 41

Shitësi duhet të dorëzojë mallra të cilat janë të çliruara nga çdo e drejtë ose pretendim, përveç kur blerësi ka rënë dakord t'i marrë ato sipas kësaj të drejte apo pretendimi. Megjithatë, në qoftë se kjo

e drejtë ose pretendim bazohet në pronësi industriale ose në pronësi tjetër intelektuale, detyrimi i shitësit rregullohet nga neni 42.

Neni 42

1. Shitësi duhet të dorëzojë mallra të cilat janë të çliruara nga çdo e drejtë ose pretendim të një pale të tretë, të bazuar në pronësinë industriale ose pronësi tjetër intelektuale, për të cilat në kohën e lidhjes së kontratës shitësi kishte dijeni ose nuk mund të mos kishte dijeni, nëse e drejta ose pretendimi bazohej në pronësinë industriale ose pronësi tjetër intelektuale:

a) sipas ligjit të shtetit ku do të rishiten ose në të kundërt përdoren mallrat, në qoftë se nga palët ishte parashikuar në kohën e lidhjes së kontratës së mallrat do të rishiteshin ose në të kundërt përdorehin në këtë shtet, ose

b) në çdo rast tjetër, sipas ligjit të shtetit ku blerësi ka vendin e tij të biznesit.

2. Detyrimi i shitësit sipas paragrafit të mësipërm nuk përfshin rastin kur:

a) në kohën e lidhjes së kontratës blerësi kishte dijeni ose nuk mund të mos kishte dijeni për të drejtën ose pretendimin; ose

b) e drejta ose pretendimi rezulton nga përputhshmëria e shitësit me skicat, vizatimet, formulat teknike ose specifikime të tjera të tilla, të dhëna nga blerësi.

Neni 43

1. Blerësi humb të drejtën për t'u bazuar në dispozitat e neneve 41 dhe 42, në qoftë se ai nuk njofton shitësin duke specifikuar natyrën e së drejtës apo pretendimit të palës së tretë brenda një kohe të arsyshme, pasi është bërë me dijeni ose duhet të jetë bërë me dijeni për të drejtën dhe pretendimin.

2. Shitësi nuk ka drejtë të bazohet në dispozitat e paragrafit të mësipërm, në qoftë se ai kishte dijeni për të drejtën ose pretendimin e palës së tretë dhe natyrën e saj.

Neni 44

Pavarësisht nga dispozitat e paragrafit (1) të nenit 39 dhe paragrafit (1) të nenit 43, blerësi mund ta ulë çmimin në përputhje me nenin 50 ose kërkojë dëmshpërblim, me përjashtim të fitimit të munguar, në qoftë se ai ka një shfaqësim të arsyeshëm për mosdhënien e njoftimit të kërkuar.

SEKSIONI III DËMSHPËRBLIMI PËR SHKELJEN E KONTRATËS NGA SHITËSI

Neni 45

1. Në qoftë se shitësi nuk kryen ndonjë nga detyrimet e tij sipas kontratës ose kësaj Konvente, blerësi mund:

a) të ushtrojë të drejtat e parashikuara në nenet 46 deri 52;

b) kërkojë zhdëmtimin siç parashikohet në nenet 74 deri 77.

2. Blerësi nuk privohet nga e drejta që ai mund të ketë për të kërkuar zhdëmtim nëpërmjet ushtrimit të së drejtës së tij për dëmshpërblimeve të tjera.

3. Asnjë periudhë falje nuk mund t'i jepet shitësit nga gjykata apo gjykata e arbitrazhit kur blerësi kërkon dëmshpërblim për shkeljen e kontratës.

Neni 46

1. Blerësi mund të kërkojë përmbushjen e detyrimit nga shitësi, përveç kur blerësi kërkon një dëmshpërblim i cili është i papajtueshëm me këtë kërkesë.

2. Në qoftë se mallrat nuk janë në përputhje me kontratën, blerësi mund të kërkojë dorëzimin e mallrave zëvendësuese vetëm në qoftë se mospërputhja përbën një shkelje thelbësore të kontratës dhe një kërkesë për mallra zëvendësuese bëhet ose së bashku me njoftimin e dhënë sipas nenit 39 ose brenda një kohe të pranueshme pas kësaj.

3. Në qoftë se mallrat nuk janë në përputhje me kontratën, blerësi mund t'i kërkojë shitësit të

rregullojë mospërputhjet, përveç kur kjo është e paarsyeshme duke pasur parasysh të gjitha rrethanat. Një kërkesë për riparim duhet të bëhet ose së bashku me njoftimin e dhënë sipas nenit 39 ose brenda një kohe të pranueshme pas kësaj.

Neni 47

1. Blerësi mund të përcaktojë një periudhë kohe shtesë me kohëzgjatje të arsyeshme për përmbushjen e detyrimeve nga shitësi.

2. Përveç kur blerësi ka marrë njoftim nga shitësi se ai nuk do të përmbushë detyrimin brenda kohës së përcaktuar, blerësi nuk mund t'i kërkojë, gjatë kësaj kohe, asnjë dëmshpërblim për shkeljen e kontratës. Megjithatë, blerësi nuk privohet në këtë mënyrë nga e drejta që ai mund të ketë për të kërkuar zhdëmtim për përmbushjen me vonesë të detyrimit.

Neni 48

1. Sipas nenit 49, shitësi, edhe mbas datës së dorëzimit, mund të rregullojë me shpenzimet e tij çdo mospërmbushje të detyrimit, në qoftë se ai mundet pa vonesë të paarsyeshme dhe pa i shkaktuar blerësit shqetësime të paarsyeshme ose pasiguri të rimbursimit të shpenzimeve të parapaguara nga blerësi. Megjithatë, blerësi ruan çdo të drejtë për të kërkuar zhdëmtim siç parashikohet në këtë Konventë.

2. Në qoftë se shitësi i kërkon blerësit t'i bëjë të ditur nëse ai do të pranojë përmbushjen e detyrimit dhe blerësi nuk i përgjigjet kërkesës brenda një kohe të arsyeshme, shitësi mund ta përmbushë atë brenda kohës së treguar në kërkesën e tij. Blerësi, gjatë kësaj kohe, nuk mund të kërkojë asnjë dëmshpërblim për shkeljen e kontratës.

3. Një njoftim nga shitësi se ai do ta përmbushë detyrimin brenda periudhës së specifikuar të kohës prezumohet të përfshijë një kërkesë, sipas paragrafit të mësipërm, që blerësi të bëjë të ditur vendimin e tij.

4. Një kërkesë ose njoftim nga shitësi sipas paragrafit (2) ose (3) të këtij neni nuk është efektiv, përveç kur merret nga blerësi.

Neni 49

1. Blerësi mund të deklarojë kontratën të pavlefshme:

a) në qoftë se mospërmbushja nga shitësi e çdo detyrimi të tij sipas kontratës dhe kësaj Konvente përbën një shkelje thelbësore të kontratës; ose

b) në rast të mosdorëzimit, në qoftë se shitësi nuk i dorëzon mallrat brenda periudhës së kohës shtesë, të përcaktuar nga blerësi në përputhje me paragrafin (1) të nenit 47 ose deklaron se ai nuk do t'i dorëzojë ato brenda kësaj periudhe.

2. Megjithatë, në rastet kur shitësi i ka dorëzuar mallrat, blerësi e humb të drejtën që ta deklarojë kontratën të pavlefshme, përveç kur ai vepron në këtë mënyrë:

a) në lidhje me dorëzimin me vonesë, brenda një kohe të arsyeshme pasi ai ka marrë dijeni se dorëzimi është bërë;

b) në lidhje me çdo shkelje të kontratës, përveç dorëzimit me vonesë, brenda një kohe të arsyeshme;

i) pasi ai kishte dijeni ose duhej të kishte dijeni për shkeljen;

ii) pas skadimit të çdo periudhe kohe shtesë të përcaktuar nga blerësi në përputhje me paragrafin (1) të nenit 47, ose pasi shitësi ka deklaruar se ai nuk do ta përmbushë detyrimin e tij brenda periudhës së kohës shtesë; ose

iii) pas skadimit të çdo periudhe kohe shtesë të treguar nga shitësi në përputhje me paragrafin (2) të nenit 48, ose pasi blerësi ka deklaruar se ai nuk do ta pranojë përmbushjen e detyrimit.

Neni 50

Në qoftë se mallrat nuk janë në përputhje me kontratën, qoftë kur çmimi është paguar ose jo, blerësi mund ta ulë çmimin në të njëjtën raport që ka vlera që mallrat e dorëzuara aktualisht kishin në

kohën e dorëzimit, me vlerën që mallrat në përputhje do të kishin pasur në atë kohë. Megjithatë, në qoftë se shitësi dëmshpërblen çdo mospërmbushje të detyrimit të tij në pajtim me nenin 37 ose nenin 48 ose në qoftë se blerësi refuzon të pranojë përmbushjen e detyrimit nga shitësi në përputhje me ato nene, blerësi nuk mund ta ulë çmimin.

Neni 51

1. Në qoftë se shitësi dorëzon vetëm një pjesë të mallrave ose në qoftë se një pjesë e mallrave të dorëzuara është në përputhje me kontratën, nenet 46 deri në 50 zbatohen në lidhje me pjesën e cila mungon ose nuk është në përputhje me kontratën.

2. Blerësi mund ta deklarojë kontratën të pavlefshme në tërësinë e saj vetëm në qoftë se mosdorëzimi i plotë i mallrave ose mospërputhja e tyre me kontratën përbën një shkelje thelbësore të kontratës.

Neni 52

1. Në qoftë se shitësi dorëzon mallrat para datës së përcaktuar, blerësi mund t'i marrë në dorëzim ose të refuzojë t'i marrë në dorëzim.

2. Në qoftë se shitësi dorëzon një sasi më të madhe se ajo e parashikuar në kontratë, blerësi mund t'i marrë ato në dorëzim ose të refuzojë të marrë në dorëzim sasinë e tepërt. Në qoftë se blerësi merr në dorëzim të gjithë ose një pjesë të sasisë së tepërt, ai duhet të paguajë për të në çmimin e kontratës.

KAPITULLI III DETYRIMET E BLERËSIT

Neni 53

Blerësi duhet të paguajë çmimin e mallrave dhe t'i marrë ato në dorëzim siç kërkohet nga kontrata dhe kjo Konventë.

SEKSIONI I PAGIMI I ÇMIMIT

Neni 54

Detyrimi i blerësit për të paguar çmimin përfshin marrjen e atyre masave dhe plotësimin e atyre formaliteteve siç kërkohet nga kontrata ose çdo ligj dhe rregullore që mundëson kryerjen e pagesës.

Neni 55

Kur një kontratë është lidhur në mënyrë të vlefshme, por nuk përcakton ose parashikon shprehimisht ose tërthorazi vendosjen e çmimit, palët konsiderohen, në mungesë të çdo treguesi të kundërt, t'i jenë referuar në mënyrë indirekte çmimit të paguar në përgjithësi në kohën e lidhjes së kontratës për këto mallra të shitura sipas rrethanave të krahasueshme në tregtinë përkatëse.

Neni 56

Në qoftë se çmimi përcaktohet sipas peshës së mallrave, në rast dyshimi duhet të përcaktohet nga pesha neto.

Neni 57

1. Në qoftë se blerësi nuk detyrohet të paguajë çmimin në ndonjë vend tjetër të veçantë, ai duhet t'ia paguajë atë shitësit:

a) në vendin e biznesit të shitësit; ose

b) në qoftë se pagesa duhet të bëhet kundrejt dorëzimit të mallrave ose dokumenteve, në vendin ku ndodh dorëzimi.

2. Shitësi duhet të përballojë çdo rritje të shpenzimeve shtesë ndaj pagesës e cila është shkaktuar nga një ndryshim i vendit të tij të biznesit mbas lidhjes së kontratës.

Neni 58

1) Në qoftë se blerësi nuk detyrohet të paguajë çmimin në ndonjë kohë tjetër të veçantë, ai duhet ta paguajë atë aty ku shitësi vendos qoftë mallrat ose dokumentet që verifikojnë natyrën e tyre, në dispozicion të blerësit në përputhje me kontratën dhe këtë Konventë. Shitësi mund ta caktojë këtë pagim si kusht për dorëzimin e mallrave ose dokumenteve.

2) Në qoftë se kontrata përfshin transportin e mallrave, shitësi mund t'i dërgojë ato në kushte në të cilat mallrat, ose dokumentet që verifikojnë natyrën e tyre, nuk do t'i dorëzohen blerësit përveç kundrejt pagimit të çmimit.

3) Blerësi nuk detyrohet të paguajë çmimin deri sa ai të ketë mundësinë të ekzaminojë mallrat, përveç kur procedurat e rëna dakord për dorëzim ose pagim nga palët janë kontradiktore me këtë mundësi.

Neni 59

Blerësi mund të paguajë çmimin në datën e përcaktuar ose të përcaktueshme nga kontrata dhe kjo Konventë pa pasur nevojë për ndonjë kërkesë ose plotësim të ndonjë formaliteti nga ana e shitësit.

SEKSIONI II MARRJA NË DORËZIM

Neni 60

Detyrimi i blerësit për marrjen në dorëzim konsiston:

- a) në kryerjen e të gjitha veprimeve të cilat mund të priten në mënyrë të arsyeshme prej tij me qëllim që të mundësojnë shitësin të bëjë dorëzimin; dhe
- b) në marrjen në dorëzim të mallrave.

SEKSIONI III DËMSPËRBLIME PËR SHKELJEN E KONTRATËS NGA BLERËSI

Neni 61

1. Në qoftë se blerësi nuk përmbush ndonjë prej detyrimeve të tij sipas kontratës ose kësaj Konvente, shitësi mund:

- a) të ushtrojë të drejtat e parashikuara në nenet 62 deri 65;
- b) të kërkojë zhdëmtim siç parashikohet në nenet 74 deri 77.

2. Shitësi nuk privohet nga asnjë e drejtë që mund të ketë për të kërkuar zhdëmtim nëpërmjet ushtrimit të së drejtës së tij për dëmshpërblime të tjera.

3. Asnjë periudhë falje nuk mund t'i jepet blerësit nga gjykata ose gjykata e arbitrazhit kur shitësi kërkon dëmshpërblim për shkeljen e kontratës.

Neni 62

Shitësi mund t'i kërkojë blerësit të paguajë çmimin, të marrë në dorëzim ose të përmbushë detyrimet e tjera, përveç kur shitësi ka kërkuar një dëmshpërblim, i cili është kontradiktor me këtë kërkesë.

Neni 63

1. Shitësi mund të caktojë një periudhë kohe shtesë me kohëzgjatje të arsyeshme për përmbushjen nga blerësi të detyrimit të tij

2. Përveç kur shitësi ka marrë njoftim nga blerësi se ai nuk do ta përmbushë detyrimin brenda periudhës së caktuar, shitësi, gjatë kësaj periudhe, nuk mund t'i kërkojë ndonjë dëmshpërblim për shkelje të kontratës. Megjithatë, shitësi nuk privohet nga ndonjë e drejtë që mund të ketë për të kërkuar zhdëmtim për vonesë në përmbushje të detyrimit.

Neni 64

1. Shitësi mund ta deklarojë kontratën të pavlefshme:

a) në qoftë se mospërmbushja nga blerësi e çdo detyrimi të tij sipas kontratës ose kësaj Konvente përbën një shkelje thelbësore të kontratës, ose

b) në qoftë se blerësi nuk përmbush, brenda periudhës së kohës shtesë të caktuar nga shitësi në përputhje me paragrafin (1) të nenit 63, detyrimin e tij për të paguar çmimin ose për të marrë në dorëzim mallrat, ose në qoftë se ai deklaron se nuk do ta kryejë atë brenda kohës së caktuar;

2. Megjithatë, në rastet kur blerësi ka paguar çmimin, shitësi e humb të drejtën ta deklarojë kontratën të pavlefshme, përveç kur ai vepron kështu:

a) në lidhje me përmbushjen me vonesë të detyrimit nga blerësi, para se shitësi të ketë marrë dijeni se përmbushja është kryer;

b) në lidhje me çdo shkelje tjetër të kontratës përveç përmbushjes së detyrimit, brenda një kohe të arsyeshme:

i) pasi shitësi kishte dijeni ose duhej të kishte dijeni për shkeljen; ose

ii) pas skadimit të çdo periudhe kohe shtesë, të përcaktuar nga shitësi në përputhje me paragrafin (1) të nenit 63, ose pasi blerësi ka deklaruar se ai nuk do ta përmbushë detyrimin e tij brenda periudhës shtesë.

Neni 65

1. Në qoftë se sipas kontratës blerësi duhet të specifikojë formën, matjen ose tipare të tjera të mallrave dhe ai nuk i kryen këto specifikime qoftë në datën e rënë dakord ose brenda një kohe të arsyeshme pas marrjes së kërkesës nga shitësi, shitësi, pa cenuar ndonjë të drejtë që ai mund të ketë, mund të kryejë vetë specifikimet në përputhje me kërkesat e blerësit që mund t'i jenë bërë të njohura atij.

2. Në qoftë se shitësi i bën vetë specifikimet, ai duhet të informojë blerësin për hollësitë e tyre dhe duhet të caktojë një kohë të arsyeshme brenda së cilës blerësi mund të bëjë një specifikim të ndryshëm. Në qoftë se, pas marrjes së këtij komunikimi, blerësi nuk e bën këtë brenda kohës së caktuar, specifikimi i bërë nga shitësi është detyrues.

KAPITULLI IV KALIMI I RREZIKUT

Neni 66

Humbja ose dëmtimi i mallrave pas kalimit të rrezikut të blerësi nuk e çliron atë nga detyrimi i tij për të paguar çmimin, përveç kur humbja ose dëmtimi ndodh për shkak të një veprimi ose mosveprimi të shitësit.

Neni 67

1. Në qoftë se kontrata e shitjes përfshin transportin e mallrave dhe shitësi nuk detyrohet t'i dorëzojë ato në një vend të veçantë, rreziku kalon te blerësi kur mallrat dorëzohen te transportuesi i parë për ridërgimin e tyre te blerësi në përputhje me kontratën e shitjes. Në qoftë se shitësi detyrohet t'i dorëzojë mallrat te një transportues në një vend të veçantë, rreziku nuk kalon te blerësi derisa mallrat t'i dorëzohen transportuesit në atë vend. Fakti që shitësi autorizohet t'i mbajë dokumentet që kontrollojnë disponimin e tyre nuk ndikon tek kalimi i rrezikut.

2. Megjithatë, rreziku nuk i kalon blerësit derisa mallrat të jenë identifikuar qartë sipas kontratës, qoftë duke i vënë shenjë mallrave, dokumentet e dërgesës, duke njoftuar blerësin ose çdo mënyrë tjetër.

Neni 68

Rreziku në lidhje me mallrat e shitura në tranzit i kalon blerësit nga koha e lidhjes së kontratës. Megjithatë, nëse rrethanat tregojnë këtë, rreziku merret përsipër nga blerësi që nga koha kur mallrat dorëzohen te transportuesi i cili lëshoi dokumentet që përfaqësojnë kontratën e transportit. Megjithatë, në qoftë se në kohën e lidhjes së kontratës së shitjes shitësi kishte dijeni ose duhet të kishte dijeni se mallrat kishin humbur ose ishin dëmtuar dhe nuk ia tregoi këtë blerësit, humbja ose dëmtimi janë në ngarkim të shitësit.

Neni 69

1. Në rastet e parashikuara në nenet 67 dhe 68, rreziku i kalon blerësit kur ai merr në dorëzim mallrat ose, në qoftë se nuk vepron kështu në kohën e duhur, nga koha kur mallrat vihen në dispozicion të tij dhe ai kryen shkelje të kontratës me mosmarrjen në dorëzim të tyre.

2. Megjithatë, në qoftë se blerësi detyrohet të marrë në dorëzim mallrat në një vend tjetër nga vendi i biznesit të shitësit, rreziku kalon kur dorëzimi kryhet dhe blerësi ka dijeni për faktin se mallrat janë vënë në dispozicionin e tij në atë vend.

3. Në qoftë se kontrata ka të bëjë me mallrat ende të paidentifikuara, mallrat konsiderohen si jo të vëna në dispozicion të blerësit deri sa ato të jenë identifikuar qartë sipas kontratës.

Neni 70

Në qoftë se shitësi ka kryer një shkelje thelbësore të kontratës, nenet 67, 68 dhe 69 nuk cenojnë dëmshpërblimet e vlefshme për blerësin për shkak të shkeljes.

KAPITULLI V DISPOZITA TË PËRBASHKËTA TË DETYRIMEVE TË SHITËSIT E BLERËSIT

SEKSIONI I SHKELJE TË PARAKOHSHME DHE KONTRATA ME KËSTE

Neni 71

1. Një palë mund të pezullojë përmbushjen e detyrimit të tij në qoftë se, pas lidhjes së kontratës, bëhet e qartë se pala tjetër nuk do të përmbushë një pjesë thelbësore të detyrimit të tij si rezultat:

a) i një mangësie serioze në aftësinë e tij për ta përmbushur atë ose në besueshmërinë financiare, ose

b) i sjelljes së tij në përgatitjen për ta përmbushur atë ose gjatë zbatimit të kontratës.

2. Në qoftë se shitësi i ka dërguar mallrat para se arsyet e përshkruara në paragrafin e mësipërm të bëhen të qarta, ai mund t'ia parandalojë dorëzimin e mallrave blerësit edhe sikur blerësi të mbajë dokumentin që i jep të drejtë t'i marrë ato. Ky paragraf i referohet vetëm të drejtave për mallrat ndërmjet blerësit dhe shitësit.

3. Një palë që pezullon përmbushjen e detyrimit, qoftë para ose pas dërgimit të mallrave, duhet t'i njoftojë menjëherë palës tjetër pezullimin dhe duhet të vazhdojë me përmbushjen, në qoftë se pala tjetër jep siguri të mjaftueshme për përmbushjen e detyrimit të vet.

Neni 72

1. Në qoftë se para datës së përmbushjes së kontratës është e qartë se njëra nga palët do të kryejë një shkelje thelbësore të kontratës, pala tjetër mund ta deklarojë kontratën të anuluar.

2. Nëse koha e lejon, pala që synon ta deklarojë të anuluar kontratën duhet t'i japë palës tjetër

njoftim të arsyeshëm, me qëllim që t'i lejojë atij të japë siguri të mjaftueshme për përmbushjen e tij.

3. Kërkesat e paragrafit të mësipërm nuk zbatohen në qoftë se pala tjetër ka deklaruar se ajo nuk do të përmbushë detyrimin e saj.

Neni 73

1. Në rastin e një kontrate për dorëzimin në pjesë të mallrave, nëse mospërmbushja e çdo detyrimi të njëres palë në lidhje me secilën pjesë përbën një shkelje thelbësore të kontratës për këtë pjesë, pala tjetër mund ta deklarojë të anuluar kontratën në lidhje me këtë pjesë.

2. Në qoftë se mospërmbushja e detyrimit të njëres palë në lidhje me secilën pjesë i jep shkak palës tjetër të arrijë në konkluzionin se një shkelje thelbësore e kontratës do të ndodhë në lidhje me pjesët e ardhshme, ajo mund ta deklarojë kontratën të anuluar për të ardhmen, me kusht që ai ta bëjë këtë brenda një kohe të arsyeshme.

3. Blerësi i cili e deklaron kontratën të anuluar në lidhje me çdo dorëzim, në të njëjtën kohë, e deklaron atë të anuluar në lidhje me dorëzimet e bëra ose dorëzimet e ardhshme në qoftë se, për shkak të ndërvarrësish të tyre, ato dorëzime nuk mund të përdoren për qëllimin e parashikuar nga palët në kohën e lidhjes së kontratës.

SEKSIONI II DËMET

Neni 74

Dëmet për shkeljen e kontratës nga njëra palë konsistojnë në një shumë të barabartë me humbjen, duke përfshirë fitimin e munguar, të pësuar nga pala tjetër si pasojë e shkeljes. Dëme të tilla nuk duhet të tejkalojnë humbjen, të cilën pala shkelëse parashikoi ose duhej të parashikonte në kohën e lidhjes së kontratës, duke marrë parasysh faktet dhe çështjet për të cilat ai kishte dijeni që atëherë ose duhej të kishte dijeni, si një pasojë e mundshme e shkeljes së kontratës.

Neni 75

Në qoftë se kontrata anulohet dhe në qoftë se, në një mënyrë të arsyeshme dhe brenda një kohe të arsyeshme pas anulimit, blerësi ka blerë mallra për zëvendësim ose shitësi i ka rishitur ato, pala që kërkon zhdëmtimin mund të rekuperojë diferencën ndërmjet çmimit të kontratës dhe çmimit të transaksionit zëvendësues, si dhe çdo zhdëmtim tjetër që mund të merret sipas nenit 74.

Neni 76

1. Në qoftë se kontrata anulohet dhe ka një çmim aktual për mallrat, pala që kërkon zhdëmtim mund, në qoftë se nuk ka bërë një blerje ose rishitje sipas nenit 75, të rekuperojë diferencën ndërmjet çmimit të caktuar në kontratë dhe çmimit aktual në kohën e anulimit, si dhe çdo zhdëmtim të mëtejshëm të marrë sipas nenit 74. Megjithatë, në qoftë se, pala që kërkon zhdëmtim ka anuluar kontratën pas marrjes së mallrave, çmimi aktual në kohën e marrjes së tyre në dorëzim do të aplikohet në vend të çmimit aktual në kohën e anulimit.

2. Për qëllime të paragrafit të mësipërm, çmimi aktual është çmimi mbizotëruar në vendin ku duhej të bëhej dorëzimi i mallrave ose, në qoftë se nuk ka një çmim të tillë në atë vend, çmimi në një vend tjetër që shërben si një alternativë e arsyeshme, duke kryer pagesën e duhur për diferencat në koston e transportimit të mallrave.

Neni 77

Pala që bazohet në shkeljen e kontratës duhet të marrë masa të tilla që të jenë të arsyeshme me rrethanat për të zvogëluar humbjen, duke përfshirë fitimin e munguar, që rezulton nga shkelja e kontratës. Në qoftë se ajo nuk i merr këto masa, pala në shkelje mund të kërkojë një ulje të zhdëmtimit në shumën me të cilën humbja duhet të ishte zvogëluar.

SEKSIONI III INTERESI

Neni 78

Në qoftë se pala nuk paguan çmimin ose ndonjë shumë tjetër të prapambetur, pala tjetër ka të drejtën e interesit mbi të, pa cenuar ndonjë kërkesë për zhdëmtim që mund të marrë sipas nenit 74.

SEKSIONI IV PËRJASHTIMI

Neni 79

1. Njëra palë nuk është përgjegjëse për mospërbushjen e çdonjë prej detyrimeve të saj, në qoftë se provon se mospërbushja i detyrohej një pengese jashtë kontrollit të saj dhe se nuk mund të pritej në mënyrë të arsyeshme që të merrte parasysh pengesën në kohën e lidhjes së kontratës ose të shmangte ose kapërcente atë apo pasojat e saj.

2. Në qoftë se mospërbushja e palës i detyrohet mospërbushjes së një personi të tretë të cilin ajo e ka angazhuar për të përmbushur tërësisht ose pjesërisht kontratën, ajo palë përjashtohet nga përgjegjësia vetëm në qoftë se:

a) ajo përjashtohet sipas paragrafit të mësipërm; dhe
b) personi i angazhuar prej saj do të përjashtohet në qoftë se dispozitat e këtij paragrafi do të zbatoheshin ndaj tij.

3. Përjashtimi i parashikuar në këtë nen ka efekt për periudhën gjatë së cilës ekzistonte pengesa.

4. Pala e cila nuk përmbush detyrimin, duhet të njoftojë palën tjetër për pengesën dhe efektet e saj mbi aftësinë e saj për ta përmbushur. Në qoftë se njoftimi nuk merret nga pala tjetër brenda një kohe të arsyeshme, pasi pala e cila nuk përmbush detyrimin kishte dijeni ose duhej të kishte dijeni për pengesën, ajo është përgjegjëse për dëmet që rezultojnë nga mosmarrja e njoftimit.

5. Asgjë në këtë nen nuk pengon asnjërin palë nga ushtrimi i çdo të drejte krahas asaj të kërkitimit të zhdëmtimit sipas kësaj Konvente.

Neni 80

Një palë nuk mund të bazohet në mospërbushjen e palës tjetër, për sa kjo mospërbushje shkaktohet nga veprimi ose mosveprimi i palës së parë.

SEKSIONI V EFEKTET E ANULIMIT

Neni 81

1. Anulimi i kontratës liron të dyja palët nga detyrimet e tyre në përputhje me të, në vartësi të çdo dëmi që mund të jetë i detyrueshëm. Anulimi nuk ndikon asnjë dispozitë të kontratës për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve ose ndonjë dispozitë tjetër të kontratës që rregullon të drejtat dhe detyrimet e palëve që rrjedhin nga anulimi i kontratës.

2. Një palë e cila ka përmbushur kontratën tërësisht ose pjesërisht, mund të kërkojë nga pala tjetër kthimin e çdogiëje që pala e parë i ka dhënë ose paguar sipas kontratës. Në qoftë se të dyja palët janë të detyruara ta bëjnë kthimin, ato duhet ta bëjnë atë në të njëjtën kohë.

Neni 82

1. Blerësi humb të drejtën ta deklarojë kontratën të anuluar ose t'i kërkojë shitësit të dorëzojë mallrat zëvendësuese në qoftë se është e pamundur për atë të bëjë kthimin e mallrave kryesisht në kushtet në të cilat ai i mori ato.

2. Paragrafi i mësipërm nuk zbatohet:

a) në qoftë se pamundësia e kthimit të mallrave ose kthimit të mallrave kryesisht në kushte në të cilat blerësi i mori ato, nuk i detyrohet veprimit ose mosveprimit të tij;

b) në qoftë se mallrat ose pjesë të mallrave kanë humbur ose janë dëmtuar si rezultat i ekzaminimit të parashikuar në nenin 38; ose

c) në qoftë se mallrat ose pjesë e tyre janë shitur gjatë rrjedhës normale të biznesit ose janë konsumuar ose transformuar nga blerësi gjatë përdorimit normal para se ai të zbulonte ose duhej të kishte zbuluar mungesën e përputhshmërisë.

Neni 83

Blerësi i cili ka humbur të drejtën ta deklarojë të anuluar kontratën ose t'i kërkojë shitësit të dorëzojë mallrat zëvendësuese në përputhje me nenin 82, ruan të drejtën e të gjitha dëmshpërblimeve sipas kontratës dhe kësaj Konvente.

Neni 84

1. Në qoftë se shitësi detyrohet të ripaguajë çmimin, ai gjithashtu duhet të paguajë interesat mbi të nga data në të cilën u pagua çmimi.

2. Blerësi duhet t'i japë llogari shitësit për të gjitha përfitimet të cilat kanë rrjedhur nga mallrat ose pjesë të tyre:

a) në qoftë se ai duhet të kthejë mallrat ose pjesë të tyre; ose

b) në qoftë se nuk është e mundur për të kthimi i të gjitha ose të një pjese të mallrave ose kthimi i të gjitha ose të një pjesë të mallrave kryesisht në kushte në të cilat ai i mori, por ai megjithatë e ka deklaruar të anuluar kontratën ose i ka kërkuar shitësit të dorëzojë mallrat zëvendësuese.

SEKSIONI VI RUAJTJA E MALLRAVE

Neni 85

Në qoftë se blerësi është me vonesë në marrjen e mallrave në dorëzim ose, kur pagimi i çmimit dhe dorëzimi i mallrave duhet të bëhet në të njëjtën kohë, në qoftë se ai nuk paguan çmimin, dhe shitësi është si në zotërim të mallrave dhe në gjendje të kontrollojë disponimin e tyre, shitësi duhet të marrë ato masa që janë të arsyeshme me rrethanat për t'i ruajtur ato. Ai ka të drejtën t'i ruajë ato derisa të gjitha shpenzimet t'i jenë rimbursuar nga blerësi.

Neni 86

1. Në qoftë se blerësi i ka marrë mallrat dhe synon të ushtrojë çdo të drejtë sipas kontratës dhe kësaj Konvente për t'i refuzuar ato, ai duhet të marrë të gjitha masat për t'i ruajtur ato aq sa të jenë të arsyeshme me rrethanat. Ai ka të drejtën t'i ruajë ato derisa ai të ketë rimbursuar shpenzimet e tij të arsyeshme nga shitësi.

2. Në qoftë se mallrat e dërguara blerësit janë vënë në dispozicion të tij në destinacionin e tyre dhe ai ushtron të drejtën për t'i refuzuar ato, ai duhet të marrë zotërimin e tyre në emër të shitësit, me kushte që kjo të mund të bëhet pa paguar çmimin dhe shqetësime të paarsyeshme ose shpenzime të paarsyeshme.

Kjo dispozitë nuk zbatohet në qoftë se shitësi ose një person i autorizuar për të marrë në

ngarkim mallrat në emër të tij është i pranishëm në destinacion. Në qoftë se blerësi merr në zotërim mallrat sipas këtij paragrafi, të drejtat dhe detyrimet e tij rregullohen nga paragrafi i mësipërm.

Neni 87

Pala e cila detyrohet të marrë masa për ruajtjen e mallrave, mund t'i depozitojë ato në një magazinë, të një personi të tretë, me shpenzimet e palës tjetër, me kusht që këto shpenzime të hasura të mos jenë të paarsyeshme.

Neni 88

1. Pala e cila detyrohet të ruajë mallrat në përputhje me nenin 85 ose 86, mund t'i shesë ato me çdo mjet të përshtatshëm, në qoftë se ka pasur një vonesë të paarsyeshme nga pala tjetër në marrjen në zotërim të mallrave ose në kthimin e tyre ose në pagimin e çmimit apo kostos së ruajtjes, me kusht që palës tjetër t'i jetë dhënë një njoftim i arsyeshëm i qëllimit për shitjen e tyre.

2. Në qoftë se mallrat janë subjekt i dëmtimit të shpejtë ose ruajtja e tyre do të përfshinte shpenzime të paarsyeshme, pala e cila detyrohet të ruajë mallrat në përputhje me nenin 85 dhe 86 duhet të marrë masa të arsyeshme për t'i shitur ato. Kur të jetë e mundur ajo duhet të njoftojë palën tjetër për qëllimin e saj për t'i shitur ato.

3. Pala që shet mallrat ka të drejtën të mbajë nga të ardhurat e shitjes një shumë të barabartë me shpenzimet e arsyeshme për ruajtjen e mallrave dhe shitjen e tyre. Ai duhet t'i japë llogari palës tjetër për bilancin.

PJESA IV DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 89

Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara këtu caktohet si i autorizuari i kësaj Konvente.

Neni 90

Kjo Konventë nuk mbizotëron mbi ndonjë marrëveshje ndërkombëtare e cila ka qenë ose mund të jetë lidhur dhe përmban dispozita që kanë të bëjnë me çështjet e rregulluara nga kjo Konventë, me kusht që palët të kenë vendin e tyre të biznesit në shtetet palë, për këtë marrëveshje.

Neni 91

1. Kjo Konventë është e hapur për nënshkrim në përfundim të takimit të konferencës së Kombeve të Bashkuara mbi kontratat për shitjen ndërkombëtare të mallrave dhe do të qëndrojë e hapur për nënshkrim nga të gjitha shtetet në selinë e Kombeve të Bashkuara, New York deri më 30 shtator 1981.

2. Kjo Konventë është subjekt i ratifikimit, pranimi ose miratimit nga shtete nënshkruese.

3. Kjo Konventë është e hapur për aderim nga të gjitha shtetet të cilat nuk janë shtete nënshkruese që nga data e hapjes për nënshkrim.

4. Instrumentet e ratifikimit, pranimi, miratimit dhe aderimit i depozitohen Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara.

Neni 92

1. Një shtet kontraktues mund të deklarojë në kohën e nënshkrimit, ratifikimit, miratimit ose aderimit se nuk do të jetë i detyruar nga pjesa II e kësaj Konvente ose pjesa III e kësaj Konvente.

2. Një shtet kontraktues i cili bën një deklaram në përputhje me paragrafin e mësipërm në lidhje me pjesën e II ose pjesën e III të kësaj Konvente nuk do të konsiderohet si shtet Kontraktues sipas paragrafit (1) të nenit (1) të kësaj Konvente, në lidhje me çështjet e rregulluara nga pjesa për të cilën zbatohet deklarimi.

Neni 93

1. Në qoftë se një shtet kontraktues ka dy ose më shumë njësi territoriale në të cilat në përputhje me kushtetutën e saj, zbatohen sisteme ligjore të ndryshme në lidhje me çështjet që trajton kjo Konventë, ai, në kohën e nënshkrimit, ratifikimit, pranimi, miratimit ose aderimit, mund të deklarojë se kjo Konventë shtrihet në të gjitha njësitë e saj territoriale ose vetëm tek një ose më shumë prej tyre, dhe mund të ndryshojë deklaramin e tij duke paraqitur një deklaram tjetër në çdo kohë.

2. Këto deklarime duhet t'i njoftohen të autorizuarit dhe duhet të tregojnë shprehimisht njësitë territoriale në të cilat shtrihet Konventa.

3. Në qoftë se, për shkak të deklaramit sipas këtij neni, kjo Konventë shtrihet tek një ose më shumë prej tyre, por jo në të gjitha njësitë territoriale të shtetit kontraktues, dhe në qoftë se vendi i biznesit i një pale ndodhet në atë shtet, ky vend biznesi për qëllimet e kësaj Konvente, konsiderohet se nuk është në një shtet kontraktues, përveç kur është një njësi territoriale në të cilën shtrihet Konventa.

4. Në qoftë se një Shtet Kontraktues nuk bën deklarime sipas paragrafit (1) të këtij neni, Konventa shtrihet në të gjitha njësitë territoriale të atij shteti.

Neni 94

1. Dy ose më shumë shtete kontraktuese të cilat kanë rregulla ligjore të njëjta ose të përafërta për çështjet e rregulluara nga kjo Konventë, në çdo kohë mund të deklarojnë se Konventa nuk zbatohet për kontratat e shitjes ose formimin e tyre kur palët kanë vendin e tyre të biznesit në ato shtete. Këto deklarime mund të bëhen bashkërisht ose me deklarime reciproke të njëanshme.

2. Një shtet kontraktues i cili ka rregulla ligjore të njëjta ose të përafërta për çështjet e rregulluara nga kjo Konventë, ashtu si një apo shumë shtete jokontraktuese, mund të deklarojë në çdo kohë se Konventa nuk zbatohet për kontratat e shitjes ose formimin e tyre kur palët kanë vendin e tyre të biznesit në ato shtete.

3. Në qoftë se një shtet, i cili është objekti i një deklarimi sipas paragrafit të mësipërm, bëhet më pas shtet kontraktues, deklarimi i bërë do të ketë efektin e një deklarimi të bërë sipas paragrafit (1), që nga data në të cilën Konventa hyn në fuqi në lidhje me shtetin e ri kontraktues, me kusht që shteti i ri kontraktues t'i bashkohet këtij deklarimi ose bën një deklaram reciprok të njëanshëm.

Neni 95

Çdo shtet mund të deklarojë në kohën e depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimi, miratimit ose aderimit se nuk do të jetë i detyruar sipas nënparagrafit (1) (b) të nenit 1 të kësaj Konvente.

Neni 96

Një shtet kontraktues, legjislacioni i të cilit kërkon që kontratat e shitjes të lidhen ose të evidentohen me shkrim, mund të bëjë në çdo kohë një deklaram në përputhje me nenin 12, se çdo dispozitë e nenit 11, nenit 29 ose pjesës së II të kësaj Konvente, që lejon një kontratë shitje ose ndryshimin ose përfundimin e saj me marrëveshje apo çdo ofertë, pranim ose tregues tjetër të qëllimit të bërë në çdo formë tjetër krahas asaj me shkrim, nuk zbatohet kur çdo palë ka vendin e biznesit në atë shtet.

Neni 97

1. Deklarimet e bëra sipas kësaj Konvente në kohën e nënshkrimit janë subjekt i konfirmimit me ratifikim, pranim ose miratim.

2. Deklarimet dhe konfirmimet e deklarimeve duhet jenë me shkrim dhe t'i njoftohen formalisht të autorizuarit.

3. Një deklaram merr efekt njëkohësisht me hyrjen në fuqi të kësaj Konvente në lidhje me shtetin përkatës. Megjithatë, një deklaram për të cilin i autorizuari merr njoftim formal pas hyrjes në fuqi, merr efekt në ditën e parë të muajit pas përfundimit të gjashtë muajve, pas datës së marrjes së saj nga i autorizuari. Deklarimet reciproke të njëanshme sipas nenit 94 marrin efekt në ditën e parë të muajit pas përfundimit të gjashtë muajve, pas marrjes së deklaramit të fundit nga i autorizuari.

4. Çdo shtet i cili bën një deklaram sipas kësaj Konvente, mund ta tërheqë atë në çdo kohë përmes një njoftimi formal me shkrim, adresuar të autorizuarit. Kjo tërheqje merr efekt në ditën e parë të muajit pas përfundimit të gjashtë muajve, pas datës së marrjes së njoftimit nga i autorizuari.

5. Tërheqja e deklaramit e bërë sipas nenit 94 bën të paefektshëm, që nga data në të cilën tërheqja merr efekt, çdo deklaram reciprok të bërë nga një shtet tjetër sipas atij neni.

Neni 98

Asnjë kusht nuk lejohet, përveç atyre të autorizuara shprehimisht në këtë Konventë.

Neni 99

1. Kjo Konventë hyn në fuqi, sipas dispozitave të paragrafit 6 të këtij neni, në ditën e parë të muajit pas përfundimit të dymbëdhjetë muajve, pas datës së depozitimit të instrumentit të dhjetë të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, duke përfshirë një instrument i cili përmban një deklaram të bërë sipas nenit 92.

2. Kur një Shtet ratifikon, pranon, miraton ose aderon në këtë Konventë pas depozitimit të instrumentit të dhjetë të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, kjo Konventë, me përjashtim të pjesës së përjashtuar, hyn në fuqi në lidhje me këtë shtet, sipas dispozitave të paragrafit (6) të këtij neni, në ditën e parë të muajit pas përfundimit të dymbëdhjetë muajve, pas datës së depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit.

3. Një shtet i cili ratifikon, pranon, miraton ose aderon në këtë Konventë dhe është palë te ndonjëra ose të të dyja, Konventa në lidhje me Ligjin Uniform mbi Formimin e Kontratave për Shitjen Ndërkombëtare të Mallrave bërë në Hagë më 1 korrik 1964 (Konventa e Formimit në Hagë të vitit 1964) dhe Konventa në lidhje me Ligjin Uniform mbi Shitjen Ndërkombëtare të Mallrave bërë në Hagë më 1 korrik 1964 (Konventa e Shitjeve në Hagë e vitit 1964) do të denoncojë në të njëjtën kohë, sipas rastit, çdonjëren ose të dyja, Konventën e Shitjeve në Hagë e 1964-ës dhe Konventën e Formimit në Hagë të 1964-ës duke njoftuar qeverinë e Hollandës për këtë efekt.

4. Një Shtet palë në Konventën e Shitjeve në Hagë të 1964-ës, e cila ratifikon, pranon, miraton ose aderon në këtë Konventë dhe deklaron ose ka deklaruar sipas nenit 92 se nuk do të jetë e detyruar nga pjesa II e kësaj Konvente, do të denoncojë në kohën e ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit Konventën e Shitjeve në Hagë të 1964-ës duke njoftuar qeverinë e Hollandës për këtë efekt.

5. Një shtet palë në Konventën e Formimit në Hagë të 1964-ës, e cila ratifikon, pranon, miraton ose aderon në këtë Konventë dhe deklaron ose ka deklaruar sipas nenit 92 se nuk do të jetë e detyruar nga pjesa III e kësaj Konvente, do të denoncojë në kohën e ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit Konventën e Formimit në Hagë të 1964-ës duke njoftuar qeverinë e Hollandës për këtë efekt.

6. Për qëllime të këtij neni, ratifikimi, pranimi, miratimi ose aderimi në lidhje me këtë Konventë nga shtetet palë të Konventës së Formimit në Hagë të 1964-ës ose të Konventës së Shitjeve në Hagë të 1964-ës nuk do të jenë efektive deri sa këto denoncime të bëhen vetë efektive, siç mund të kërkohen nga ana e atyre shteteve në lidhje me këto dy konventat e fundit. I autorizuari i kësaj Konvente do të konsultohet me qeverinë e Hollandës, si i autorizuari i konventave të 1964-ës, për të siguruar koordinimin e nevojshëm për këtë çështje.

Neni 100

1. Kjo Konventë zbatohet për hartimin e kontratave vetëm kur propozimi për lidhjen e kontratës është bërë ose pas datës kur kjo Konventë hyn në fuqi në lidhje me shtetet kontraktuese të përmendura në nënparagrafin (1) (a) ose me shtetet kontraktuese referuar në nënparagrafin (1) (b) të nenit 1.

2. Kjo Konventë zbatohet vetëm për kontratat e lidhura ose pas datës kur kjo Konventë hyn në fuqi në lidhje me shtetet kontraktuese referuar në nënparagrafin (1) (a) ose shtetet kontraktuese referuar në nënparagrafin (1) (b) të nenit 1.

Neni 101

1. Një shtet kontraktues mund ta denoncojë këtë Konventë, ose pjesën II ose pjesën III të kësaj Konvente, nëpërmjet një njoftimi formal me shkrim drejtuar të autorizuarit.

2. Denoncimi merr efekt në ditën e parë të muajit pas përfundimit të afatit prej dymbëdhjetë muajsh, pas marrjes së njoftimit nga i autorizuari. Kur në njoftim specifikohet një periudhë më e gjatë për denoncimin që të marrë efekt, denoncimi merr efekt me përfundimin e kësaj periudhe më të gjatë pas marrjes së njoftimit nga i autorizuari.

Bërë në Vjenë, këtë ditë të 11 prill-it, një mijë e nëntëqind e tetëdhjetë, në një origjinal të vetëm, nga i cili tekstet në gjuhën arabe, kineze, angleze, franceze, ruse dhe spanjolle janë autentike.

Në dëshmi të kësaj, të plotfuqishmit e nënshkruar, duke qenë të autorizuar rregullisht nga qeveritë e tyre përkatëse, nënshkruan këtë Konventë.

LIGJ

Nr.10 093, datë 9.3.2009

PËR ORGANIZIMIN DHE FUNKSIONIMIN E AGJENCISË PËR MBËSHTETJEN E SHOQËRISË CIVILE

Në mbështetje të neneve 78 e 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

**KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË**

VENDOSI:

**KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME**

Neni 1

Objekti

Objekti i këtij ligji është organizimi dhe funksionimi i Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile, në vijim AMSHC dhe përcaktimi i procedurave të zbatueshme për shpërndarjen e fondeve në mbështetje të shoqërisë civile.

Neni 2

Statuti, selia dhe personaliteti juridik

1. AMSHC-ja është ent publik qendror, buxhetor dhe vepron për përmbushjen e misionit dhe të objektivave të saj, në përputhje me këtë ligj dhe me legjislacionin në fuqi.
2. Organet e AMSHC-së e ushtrojnë veprimtarinë në mbështetje të ligjit dhe të statutit.
3. Vendimet e AMSHC-së duhet të jenë në përputhje me dispozitat e këtij ligji, me legjislacionin në fuqi dhe me statutin e saj.
4. Statuti i AMSHC-së miratohet nga Këshilli i Ministrave.
5. Selia e AMSHC-së ndodhet në Tiranë. Këshilli i Ministrave vë në dispozicion të kësaj agjencie mjedise të përshtatshme për funksionimin dhe kryerjen e veprimtarisë normale të saj, sipas legjislacionit në fuqi.

Neni 3

Përkufizime

Në këtë ligj termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. “Autoriteti financues” është Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile dhe/ose çdo autoritet publik, qendror apo vendor, që shpërndan fonde nga buxheti i vet, për mbështetjen e shoqërisë civile.
2. “Kandidat” është çdo subjekt përfitues, që merr pjesë në një procedurë konkurrimi, sipas këtij ligji.
3. “Granti” është shuma e përcaktuar e fondit për mbështetjen e shoqërisë civile, e shpallur në dokumentet e konkurrimit, gjatë një procedure konkrete, që i dhurohet pa interes subjektit përfitues nga autoriteti financues, në përputhje me kriteret e vendosura sipas këtij ligji.
4. “Dokumentet e konkurrimit” janë dokumentet, që autoriteti financues ua vë në dispozicion të gjithë kandidatëve të interesuar për përgatitjen e projektpropozimeve.
5. “Shpenzime të pranueshme” janë shpenzimet, që merren parasysh për një fond, për mbështetjen e shoqërisë civile.
6. “Veprimtari në të mirë e në interes të publikut” është çdo veprimtari, që ka si qëllim bazë realizimin e një interesi publik.

KREU II

MISIONI DHE OBJEKTIVAT E AMSHC-SË

Neni 4

Misioni dhe objektivat

1. AMSHC-ja ka mision themelor nxitjen e zhvillimit të qëndrueshëm të shoqërisë civile dhe krijimin e kushteve të favorshme për nisma civile, në të mirë dhe në interes të publikut.
2. Për realizimin e misionit, AMSHC-ja ofron asistencë financiare për programet, që nxisin e forcojnë qëndrueshmërinë e organizatave jofitimprurëse, bashkëpunimin ndërsektorial e ndërkombëtar, nismat civile, filantropinë, vullnetarizmin e institucionet demokratike të shoqërisë, si dhe programe të tjera, që lehtësojnë përmbushjen e misionit të saj.
3. Në ushtrimin e veprimtarisë, AMSHC-ja udhëhiqet nga përparësitë strategjike të qeverisë për zhvillimin e shoqërisë civile.
4. Dispozitat e mësipërme janë të zbatueshme për çdo autoritet tjetër financues, sipas këtij ligji.

KREU III KANDIDATËT PËRFITUES DHE PARIMET E PËRZGJEDHJES

Neni 5 **Kandidatët përfitues**

AMSHC-ja dhe çdo autoritet tjetër financues mbështetin e asistojnë, sipas përcaktimeve të këtij ligji dhe në përputhje me përparësitë strategjike, nisma, programe e veprimtari me karakter jofitimprurës:

a) të organizatave të shoqërisë civile, të cilat janë të regjistruara sipas ligjit, ushtrojnë veprimtari sipas objektivit të përcaktuar në statutin e tyre dhe janë aktive gjatë vitit fiskal në vijim, me përjashtim të partive politike, sindikatave, institucioneve fetare dhe organizatave politike, që përfitojnë fonde publike;

b) të personave fizikë për mbështetje në kërkime dhe studime, pjesëmarrje në veprimtari publike ndërkombëtare dhe lloje të tjera mbështetjeje individuale, sipas programeve specifike të agjencisë.

Neni 6 **Parimet e përzgjedhjes**

Në procesin e shqyrtimit e të përzgjedhjes së kandidatëve përfitues dhe të shpërndarjes së fondeve për mbështetje të shoqërisë civile, sipas këtij ligji, çdo autoritet financues mbështetet në parimet e mëposhtme:

a) lirinë e pjesëmarrjes dhe të konkurrimit;

b) mosdiskriminimin dhe trajtimin e barabartë;

c) transparencën e procedurave e të vendimmarrjes, duke u ofruar të gjithë kandidatëve të dhënat dhe procedurën përkatëse;

ç) përputhshmërinë me objektivat e grantit dhe me efektivitetin e përdorimit të burimeve, në bazë të sistemit të konkurrimit dhe kriterëve, që mundësojnë vlerësimin e projektpropozimit dhe specifikimeve teknike e financiare për përzgjedhjen e shpërndarjen e grantit;

d) mungesën e prapaveprimit, duke përjashtuar mundësinë e shpërndarjes së fondeve për veprimtari tashmë të realizuara në datën e vendimmarrjes;

dh) paanshmërinë e shqyrtimit e të vendimmarrjes dhe parandalimin e konfliktit të interesave;

e) përjashtimin e mbivendosjes, që nënkupton shmangien e financimit të së njëjtës veprimtari për të njëjtin interes konkret, më shumë se një herë, gjatë një viti fiskal.

KREU IV ORGANET E AMSHC-SË

Neni 7 **Organet e AMSHC-së**

1. Organet e AMSHC-së janë bordi mbikëqyrës dhe drejtori ekzekutiv.

2. Statuti i AMSHC-së mund të përcaktojë organe të tjera ekzekutive, këshillimore ose ndihmëse.

3. Mënyra e organizimit dhe e funksionimit të organeve të AMSHC-së përcaktohen në statut dhe në vendimet e bordit mbikëqyrës.

4. Anëtarët e organeve të AMSHC-së i kryejnë funksionet, në përputhje me dispozitat e këtij ligji, të legjislationit në fuqi, statutit dhe akteve të tjera të përgjithshme të AMSHC-së.

Neni 8 **Përbërja dhe emërimi i bordit mbikëqyrës**

1. AMSHC-ja drejtohet nga bordi mbikëqyrës, i cili përbëhet nga 9 anëtarë.

2. Bordi mbikëqyrës i AMSHC-së përbëhet nga 5 anëtarë, që përfaqësojnë organizatat e shoqërisë civile dhe 4 anëtarë, që përfaqësojnë institucionet e administratës publike qendrore.

3. Këshilli i Ministrave, në përputhje me pikën 2 të këtij neni, i emëron 4 anëtarët e bordit mbikëqyrës nga përfaqësues të institucioneve të administratës publike qendrore dhe 5 anëtarët nga përfaqësues të organizatave të shoqërisë civile, sipas parimit të përfaqësimit të barabartë gjinor.

4. Përfaqësuesit e organizatave të shoqërisë civile, të përmendur në pikën 3 të këtij neni, emërohen në bazë të përvojës e të kontributit, sipas përfaqësimit të fushave kryesore e parësore të zhvillimit dhe përparësive strategjike për zhvillimin e shoqërisë civile. Organizatat e shoqërisë civile, të regjistruara sipas ligjit, kanë të drejtë t'i dërgojnë propozimet për përfaqësim në bordin mbikëqyrës, pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Ministrave.

5. Procedurat dhe rregullat, në përputhje me përcaktimet e këtij neni, miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 9

Detyrat e kompetencat e bordit mbikëqyrës

Bordi mbikëqyrës ka këto detyra e kompetenca:

- a) harton statutin e AMSHC-së;
- b) miraton rregullat e hollësishme për kushtet dhe procedurat për shpërndarjen e fondeve, në përmbushje të misionit të AMSHC-së;
- c) shqyrton raportet e veprimtarisë së AMSHC-së dhe miraton planin e veprimeve, sipas fushave;
- ç) miraton buxhetin vjetor të AMSHC-së;
- d) miraton raportet financiare;
- dh) miraton rregullat e funksionimit të personelit;
- e) vendos për përdorimin e pasurisë së AMSHC-së;
- ë) zgjedh e shkarkon kryetarin dhe zëvendëskryetarin e tij;
- f) emëron e shkarkon nga detyra drejtorin ekzekutiv;
- g) raporton në Këshillin e Ministrave për veprimtarinë e AMSHC-së;
- gj) kryen detyra të tjera, në përputhje me dispozitat e këtij ligji dhe me statutin e AMSHC-së.

Neni 10

Vendimmarrja e bordit mbikëqyrës

1. Datat e mbledhjeve të bordit mbikëqyrës u njoftohen anëtarëve nga kryetari, të paktën 10 ditë para mbledhjes.

2. Mbledhja mbahet kur janë të pranishëm shumica e anëtarëve të bordit mbikëqyrës. Vendimet e bordit mbikëqyrës merren me shumicë të thjeshtë të anëtarëve të pranishëm në mbledhje, me përjashtim të rasteve të përcaktuara në nenet 11 pika 1 e 12 pika 4 të këtij ligji, si dhe në vendimet për miratimin ose ndryshimin e statutit të AMSHC-së dhe për mënyrën e përdorimit të pasurisë së paluajtshme të agjencisë, të cilat merren me shumicën e thjeshtë të numrit të përgjithshëm të anëtarëve të bordit mbikëqyrës.

3. Mbledhjet e bordit mbikëqyrës, si rregull, janë të hapura për publikun. Vendi, data, ora dhe rendi i ditës i mbledhjeve njoftohen, paraprakisht, sipas pikës 4 të këtij neni.

4. Vendimet dhe njoftimet e bordit mbikëqyrës botohen në këndin e botimeve, në selinë e AMSHC-së, ose shpallen me çdo mjet tjetër, të përshtatshëm, në përputhje me përcaktimet e statutit ose të akteve të AMSHC-së.

5. Për aq sa nuk përcaktohet ndryshe në këtë ligj, funksionimi e vendimmarrja e bordit mbikëqyrës kryhen sipas ligjit nr.8480, datë 27.5.1999 "Për funksionimin e organeve kolegjiale të administratës shtetërore dhe enteve publike".

Neni 11

Kryetari i bordit mbikëqyrës

1. Kryetari e zëvendëskryetari i bordit mbikëqyrës zgjidhen e shkarkohen nga detyra me

shumicën e thjeshtë të numrit të përgjithshëm të anëtarëve të bordit. Propozimi për shkarkimin e tyre bëhet nga të paktën një e treta e anëtarëve.

2. Kryetari i bordit mbikëqyrës kryen këto detyra:

a) thërret mbledhjet e bordit, propozon rendin e ditës dhe drejton mbledhjet, sipas rregullave e procedurave, të përcaktuara në statutin e AMSHC-së;

b) përfaqëson bordin në marrëdhëniet me palë të treta;

c) mbikëqyr zbatimin e vendimeve të bordit;

ç) kryen çdo detyrë tjetër, të përcaktuar në statutin e AMSHC-së ose të ngarkuar nga bordi.

3. Në mungesë e në pamundësi të kryetarit, detyrat i kryen zëvendëskryetari i bordit mbikëqyrës.

4. Thirrja e mbledhjeve të bordit mbikëqyrës, rendi i ditës i mbledhjeve dhe mbikëqyrja e zbatimit të vendimeve të këtij bordi, sipas shkronjës “c” të pikës 2 të këtij neni, bëhen edhe nga të paktën një e treta e anëtarëve të bordit mbikëqyrës.

Neni 12

Drejtori ekzekutiv i AMSHC-së

1. Drejtori ekzekutiv kryen këto detyra:

a) përfaqëson AMSHC-në në marrëdhëniet me palë të treta;

b) administron, mbikëqyr e drejton veprimtarinë e AMSHC-së dhe të administratës së saj, përfshirë punësimin e administrimit të personelit, në përputhje me ligjin, statutin e agjencisë dhe vendimet e bordit mbikëqyrës;

c) i bën propozime e sugjerime bordit mbikëqyrës sa herë që i kërkohet ose, kryesisht, për mbarëvajtjen e veprimtarisë së AMSHC-së;

ç) siguron bashkëpunimin me institucionet publike dhe personat juridikë, vendas ose të huaj, për mbarëvajtjen e veprimtarisë së AMSHC-së;

d) ushtron çdo detyrë tjetër, që nuk i është dhënë bordit mbikëqyrës të AMSHC-së, në përputhje me dispozitat e këtij ligji, të legjislationit në fuqi dhe statutit të agjencisë.

2. Anëtarët e bordit mbikëqyrës ose debitorë të AMSHC-së dhe të afërmit e tyre nuk mund të emërohen në detyrën e drejtorit ekzekutiv të agjencisë.

3. Drejtori ekzekutiv merr pjesë në mbledhjet e bordit mbikëqyrës pa të drejtë vote dhe ka të drejtë të propozojë çështje për t'u përfshirë në rendin e ditës të mbledhjeve të bordit.

4. Drejtori ekzekutiv emërohet dhe shkarkohet me shumicën e thjeshtë të numrit të përgjithshëm të anëtarëve të bordit mbikëqyrës.

Neni 13

Kohëzgjatja e mandatit të organeve drejtuese të AMSHC-së

1. Kohëzgjatja e mandatit të anëtarit të bordit mbikëqyrës është 4 vjet, me të drejtë rizgjedhjeje vetëm një herë. Mandati i anëtarit të bordit mbikëqyrës mbaron përpara afatit në rastet kur:

a) jep dorëheqjen;

b) krijohen kushte të papajtueshmërisë apo të konfliktit të interesit, sipas nenit 14 të këtij ligji dhe vërtetohen shkeljet e përcaktuara në pikën 2 të këtij neni;

c) humbet zotësinë juridike për të vepruar me vendim gjykatë;

ç) nuk merr pjesë në të paktën gjysmën e mbledhjeve të bordit, të organizuara gjatë një viti;

d) vdes;

dh) dënohet për kryerjen e një vepre penale me vendim gjykatë të formës së prerë.

2. Këshilli i Ministrave shkarkon anëtarin e bordit mbikëqyrës nga detyra, kur vëren shkelje të ligjit dhe të akteve të përgjithshme të AMSHC-së, kur ai ka interesa profesionale e financiare, që janë në konflikt me interesat e agjencisë, ose kur sjellja e qëndrimi i tij cenon autoritetin e AMSHC-së.

3. Bordi mbikëqyrës shkarkon nga detyra drejtorin ekzekutiv, kur vëren njërën nga shkeljet e përmendura në pikën 2 të këtij neni.

4. Emërimi i anëtarit të ri të bordit mbikëqyrës ose i drejtorit ekzekutiv bëhet jo më vonë se 30

ditë nga data e mbarimit të mandatit.

Neni 14

Parandalimi i konfliktit të interesave

Anëtari i bordit mbikëqyrës ose i çdo organi tjetër të AMSHC-së nuk mund të votojë ose të marrë pjesë në vendimmarrje, kur ai, bashkëshorti ose bashkëshortja, i biri ose e bija, i afërmi, në vijë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, me lidhje gjaku ose krushqie, deri në shkallë të dytë, ka interes financiar ose, në çështjet që lidhen me një person juridik, kur ai është anëtar, merr pjesë në administrimin e tij ose ka interes financiar në të, sipas ligjit.

Neni 15

Administrata e AMSHC-së

1. Struktura e administratës së AMSHC-së përcaktohet në statut.
2. Numri i punonjësve të AMSHC-së miratohet nga Këshilli i Ministrave, si zë më vete, në përputhje me ligjin për buxhetin vjetor të shtetit.
3. Nivelet e pagave dhe të shpërblimit të punonjësve të AMSHC-së, si dhe të kryetarit e anëtarëve të bordit mbikëqyrës miratohen nga Këshilli i Ministrave, në përputhje me legjislacionin në fuqi. Marrëdhëniet e punës së punonjësve të AMSHC-së rregullohen sipas Kodit të Punës.
4. Fondi i pagave dhe ai i shpenzimeve të administratës së AMSHC-së miratohen, si zëra më vete, në ligjin për buxhetin vjetor të shtetit, krahas fondit për mbështetje të shoqërisë civile.
5. AMSHC-ja bashkëpunon me institucionet shtetërore dhe personat juridikë, vendas ose të huaj, në përputhje me përcaktimet e statutit të saj.

KREU V

BURIMET E FINANCIMIT TË AMSHC-SË

Neni 16

Burimet e financimit

1. Burimet e financimit të AMSHC-së janë:
 - a) Buxheti i Shtetit;
 - b) të ardhurat që krijon ajo vetë;
 - c) dhurimet e ligjshme;
 - ç) të ardhura të tjera, të përcaktuara me ligj.
2. Buxheti i AMSHC-së parashikohet si zë më vete në buxhetin vjetor të shtetit dhe nuk mund të jetë më i vogël se në vitin pararendës.
3. AMSHC-ja siguron e pranon të ardhura e dhurime në vlerë, mallra ose shërbime dhe zbaton rregullat e marrëveshjes së nënshkruar me dhuruesin, në përputhje me misionin e saj dhe ligjet në fuqi.
4. AMSHC-ja realizon të ardhura sipas ligjit, nëpërmjet administrimit të pasurive të saj dhe ushtrimit të veprimtarive të tjera të ligjshme.

Neni 17

Llogaritë bankare

1. AMSHC-ja mban llogari në sistemin e thesarit, në përputhje me legjislacionin në fuqi.
2. Fondet e përfituara në monedhë të huaj depozitohen në llogari të veçanta bankare dhe administrohen sipas rregullave të sistemit të thesarit.

KREU VI

PROCEDURAT E PËRZGJEDHJES E TË VENDIMMARRJES

Neni 18

Përgjegjësitë e organeve të AMSHC-së për shpërndarjen e fondeve

1. Fondi shpërndahet sipas përparësive të përcaktuara nga bordi mbikëqyrës.
2. Drejtori ekzekutiv i AMSHC-së:
 - a) siguron hartimin dhe zhvillimin e kushteve të granteve, në përputhje me specifikat e fushave;
 - b) shpall publikisht grantin dhe kriteret e konkurrimit e të përzgjedhjes së kandidatëve përfitues;
 - c) krijon komisionin e vlerësimit të projektpropozimeve, prej jo më pak se me 3 veta për çdo procedurë konkurrimi, në përbërje të të cilit marrin pjesë, me cilësinë e të ftuarit, përfaqësues të organizatave të shoqërisë civile, sipas parimeve e rregullave të përcaktuara nga bordi mbikëqyrës;
 - ç) përcakton afatet dhe personat përgjegjës për negocimin e kushteve ose të ndryshimeve të nevojshme në projektpropozim, sipas kushteve të përcaktuara nga komisioni i vlerësimit;
 - d) njofton kandidatët pjesëmarrës në një procedurë të caktuar;
 - dh) lidh kontratën me fituesin.
3. Komisioni i vlerësimit ka këto detyra:
 - a) hap, shqyrton dhe vlerëson kriteret e kualifikimit të projektpropozimeve të marra, në përputhje me kriteret dhe afatet e përcaktuara në dokumentet e konkurrimit;
 - b) shpall rezultatet e konkurrimit dhe vë në dijeni kandidatët pjesëmarrës për projektet jofituese, duke dhënë dhe arsyet përkatëse.
4. Në kontratë përcaktohen, të paktën, mënyra e transferimit të fondit, dokumentacioni dhe mënyra e raportimit financiar dhe të performancës, llojet e shpenzimeve, të njohura e të pranueshme, format e kontrollit, përfshirë detyrimin e subjektit përfitues për të vënë në dispozicion të Kontrollit të Lartë të Shtetit dokumentacionin për veprimtarinë financiare të kryer, mënyra e dokumentimit të shpenzimeve dhe produktit/rezultateve të projektpropozimit të financuar, si dhe kushtet apo përgjegjësitë e tjera të ndërsjella.
5. Organi përgjegjës i autoriteteve të tjera financuese, në zbatim të pikave 2 e 3 të këtij neni, është titullari i këtij autoriteti.

Neni 19

Procedura bazë

1. Autoritetet financuese, në kuptim të këtij ligji, shpërndajnë fonde për mbështetje të shoqërisë civile, në bazë të konkurrimit të hapur e të përzgjedhjes publike të projektpropozimeve, në përputhje me parimet dhe procedurën e përcaktuar në këtë ligj.
2. Projektpropozimet vlerësohen në bazë të përputhshmërisë së tyre me qëllimet e programit, për të cilin janë propozuar, aftësisë së kandidatit dhe efektshmërisë së veprimtarive, për sa u përket rezultateve e kostove. Kriteret e hollësishme për vlerësimin për çdo grant shpallen publikisht. Këto kritere nuk mund të ndryshohen gjatë të gjithë procedurës përkatëse.
3. Procedura e përzgjedhjes së projektpropozimit përfshin fazat e mëposhtme:
 - a) botimin e planit vjetor të veprimit;
 - b) njoftimin paraprak e botimin e çdo procedure konkurrimi për një grant të caktuar dhe vënien në dispozicion të dokumenteve përkatëse të konkurrimit;
 - c) ndryshimet dhe sqarimet e bëra gjatë procedurës;
 - ç) dorëzimin e projektpropozimit dhe regjistrimin e kandidatëve pjesëmarrës nga autoriteti financues;
 - d) shqyrtimin e pranueshmërisë së plotësimin të aftësive teknike e financiare e të regjistrimit dhe vlerësimin e projektpropozimit;
 - dh) njoftimin e rezultateve të konkurrimit, përfshirë kushtet për përshtatje ose ndryshime;
 - e) në rast refuzimi të të gjithë kandidatëve, deklaratën dhe arsyet e këtij refuzimi;
 - ë) negocimin e mundshëm për ndryshimet e përcaktuara, si kusht për miratimin e projektpropozimit fitues;
 - f) negocimin dhe nënshkrimin e kontratës;
 - g) botimin e informacionit, sipas përcaktimeve të këtij ligji.
4. Bordi mbikëqyrës, me propozimin e drejtorit ekzekutiv, miraton kontratën tip, sipas legjislacionit në fuqi dhe rregullat procedurale, të zbatueshme për fondet për mbështetje të shoqërisë

civile, të cilat shpërndahen sipas këtij ligji.

Neni 20 **Projektet**

1. Projektet përmbajnë të dhëna për qëllimin, objektivat specifike, veprimtaritë, buxhetin, rezultatet e synuara. Vlerësimi i tyre parashtrohet sipas treguesve të qartë e përcaktimeve të justifikuara.

2. Projektet, sipas natyrës së tyre, përgatiten për një periudhë kohe të nevojshme për realizimin, sipas përcaktimeve të këtij ligji, e cila mund të kalojë kufirin e një viti financiar.

3. Në rastet kur miratohet një projekt shumëvjeçar, fondi i grantit për veprimtaritë e projektit transferohet mbi bazë vjetore, në përputhje me veprimtaritë, që kryhen në vitin përkatës.

Neni 21

Dokumentet e konkurrimit

1. Autoriteti financues përgatit dokumentet e konkurrimit, në të cilat përfshihen të paktën:

a) të dhëna të përgjithshme për këtë autoritet;
b) kriteret minimale të kualifikimit dhe dokumentacioni i nevojshëm për të provuar këto kritere;

c) kushtet e grantit;

ç) udhëzime për afatet dhe formalitetet që duhet të respektohen;

d) të dhëna për kriteret e përdorura për përzgjedhjen e kandidatëve.

2. Kushtet e grantit përmbajnë karakteristikat e projektit, fushën e veprimit, objektivat specifike, veprimtaritë e nevojshme që duhen kryer dhe kriteret e vlerësimit të rezultateve.

3. Granti nuk do të përdoret, në asnjë rast, për financimin e kostove operative të tjera të kandidatit përfitues, jashtë projektit të përzgjedhur.

Neni 22

Vënia në dijeni e publikut dhe format e komunikimit

1. Planifikimi dhe zbatimi i procedurave të shpërndarjes së fondeve, sipas këtij ligji, procedurat e përzgjedhjes, kontratat e nënshkruara ndërmjet autoritetit financues e kandidatit përfitues, si dhe raportimet për shpenzimin e fondeve të dhëna, sipas këtij ligji, janë informacion me interes publik, në përputhje me kuadrin ligjor për të drejtën e informimit për dokumentet zyrtare.

2. Të gjitha njoftimet për procedurat e konkurrimit, sipas përcaktimeve të këtij ligji, shpallen në faqen e internetit të autoritetit financues dhe në të paktën dy gazeta kombëtare ose vendore, sipas nivelit të autoritetit financues. Autoritetet financuese përdorin, sipas mundësive, çdo mjet tjetër për botimin e procedurave të konkurrimit.

3. Autoritetet financuese shpallin në faqen e tyre të internetit emrat e të gjithë përfituesve të projekteve, përmbledhjen e projekteve të financuara dhe shumat përkatëse të granteve. Autoritetet financuese, për projektet e financuara prej tyre, sipas këtij ligji, i dërgojnë informacionin përkatës AMSHC-së, e cila e shpall atë në faqen e saj të internetit.

Neni 23

Afatet kohore

1. Autoriteti financues duhet të përcaktojë dhe të përfshijë në njoftimin për pjesëmarrje në një procedurë konkurrimi afatin e dorëzimit të projektpropozimeve. Ky afat nuk mund të jetë më i vogël se 30 ditë kalendrike nga data e botimit të njoftimit.

2. Autoriteti financues ka të drejtë ta zgjasë afatin e paraqitjes së projektpropozimit, me kusht që afati i ri të jetë botuar publikisht, të paktën 6 ditë para mbarimit të afatit të mëparshëm.

3. Afati për vlerësimin e projektpropozimeve dhe shpalljen e rezultateve është jo më shumë se 30 ditë nga afati i përcaktuar në dokumentet e konkurrimit, për dorëzimin e projektpropozimeve. Kandidatët njoftohen brenda 10 ditëve nga data e përfundimit të vlerësimit të rezultateve të konkurrimit. Autoriteti financues dhe kandidati përfitues nënshkruajnë kontratën brenda 30 ditëve nga

data e njoftimit të rezultateve të konkurrimit.

Neni 24 **Sqarimet**

1. Çdo person juridik ose fizik ka të drejtë të kërkojë e të marrë sqarime të mëtejshme nga autoriteti financues.

2. Autoriteti financues ka detyrimin të japë përgjigje për çdo kërkesë sqarimi, me kusht që kërkesa të jetë marrë jo më vonë se 5 ditë para afatit të paraqitjes së projektpropozimeve. Çdo përgjigje shpallet në faqen e internetit dhe është e aksesueshme për të gjithë kandidatët.

3. Autoriteti financues duhet të kthejë përgjigje për çdo kërkesë sqarimi, të paktën 3 ditë para afatit të paraqitjes së projektpropozimeve.

4. Autoriteti financues ka të drejtë, me nismën e tij, të japë informacion sqarues shtesë për dokumentet e konkurrimit, të cilin duhet t'ia komunikojë të gjithë kandidatëve, sipas afateve të përcaktuara në pikat e mësipërme të këtij neni.

Neni 25 **Zbatimi i kontratës**

1. Çdo projekt i financuar monitorohet nga autoriteti financues për zbatimin e veprimtarive të deklaruara.

2. Autoriteti financues nuk i paguan, përpara vlerësimit të raportit përfundimtar të veprimtarisë dhe bilancit financiar, kështu e fundit kandidatit përfitues, i cili është i detyruar t'ia dorëzojë autoritetit jo më vonë se 30 ditë nga përfundimi i veprimtarisë.

3. Vlerësimi kryhet jo më vonë se 30 ditë nga data e marrjes së raporteve të përmendura në pikën 2 të këtij neni.

4. Autoriteti financues mund të rezervojë të drejtën të kërkojë informacion shtesë nga kandidati përfitues, si gjatë zbatimit të kontratës, ashtu edhe pas vlerësimit të raporteve të veprimtarisë, me qëllim që të plotësojë dokumentacionin, por jo më vonë se 3 muaj nga mbarimi i afatit të përcaktuar në pikën 3 të këtij neni.

Neni 26 **Rishikimi, hetimi administrativ dhe ankimi**

Dispozitat e Kodit të Procedurave Administrative janë të zbatueshme për rishikimin, hetimin administrativ dhe ankimin.

KREU VII AUDITIMI E RAPORTIMI FINANCIAR I VEPRIMTARISË SË AMSHC-SË

Neni 27 **Auditimi**

Veprimtaria financiare e AMSHC-së auditohet sipas legjislacionit në fuqi.

Neni 28 **Raportimi financiar**

1. Viti financiar i AMSHC-së është i njëjtë me vitin kalendarik.

2. Me mbylljen e vitit financiar, drejtori ekzekutiv i paraqet auditit të AMSHC-së bilancin vjetor të të ardhurave e të shpenzimeve dhe gjendjen e pasurive të kësaj agjencie për vitin e fundit financiar. Drejtori ekzekutiv, brenda 3 muajve nga mbyllja e vitit financiar, i paraqet bordit mbikëqyrës raportimin e mësipërm dhe raportin e auditit.

KREU VIII
DISPOZITA KALIMTARE E TË FUNDIT

Neni 29

Emërimi i anëtarëve të bordit të parë mbikëqyrës

Ngarkohet Këshilli i Ministrave që, në mbështetje të pikave 3 e 5 të nenit 8 të këtij ligji, të emërojë anëtarët e bordit të parë mbikëqyrës të AMSHC-së brenda 30 ditëve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

Neni 30

Nxjerrja e akteve nënligjore

Ngarkohet Këshilli i Ministrave që, brenda 60 ditëve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të nxjerrë aktet e nevojshme nënligjore në zbatim të pikave 2 e 3 të nenit 15 të këtij ligji.

Neni 31

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.6103, datë 19.3.2009 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Bamir Topi**

DEKRET

Nr.6084, datë 17.3.2009

PËR DHËNIE TË SHTETËSISË SHQIPTARE

Në mbështetje të nenit 92 pika “c” të Kushtetutës, të nenit 9 dhe të nenit 20 të ligjit nr.8389, datë 5.8.1998 “Për shtetësinë shqiptare”, bazuar edhe në propozimin e Ministrit të Brendshëm

DEKRETOJ:

Neni 1

U jepet shtetësia shqiptare me kërkesë të tyre personave të mëposhtëm:

1. Fady (Fadi) Mahmoud Hamdy Jalaby
2. Sabino Lavacca
3. Koray Mehmet Zeytinoglu
4. Gresë Xhafer Begaj (Dervishi)
5. Xhevdet Rexhep Berisha
6. Valdete Sali Berisha (Kelmendi)
7. Genti Xhevdet Berisha
8. Genta Xhevdet Berisha
9. Halil Burhan Ergil

10. Oya Ali Ergil
11. Burcu Halil Ergil
12. Burhan Halil Ergil
13. Murat Mehmet Ali Günerdi
14. Agim Bislim Hyseni
15. Vezire Mehmet Hyseni (Kunushevc)
16. Ylli Agim Hyseni
17. Arbër Agim Hyseni
18. Kadir Ramadan Kurtuluş

19. Gaetano Giovanni Filippo Castello
20. Ihab (Ehab) Mohamed Younes
21. Sizane Muharrem Shabani (Spahija)

Neni 2

Ky dekret hyn në fuqi menjëherë.

PRESIDENTI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
Bamir Topi

DEKRET
Nr.6085, datë 17.3.2009

PËR DHËNIE TË SHTETËSISË SHQIPTARE

Në mbështetje të nenit 92, pika “c” të Kushtetutës, të nenit 20 dhe të nenit 9, pika 7 të ligjit nr.8389, datë 5.8.1998 “Për shtetësinë shqiptare”,

DEKRETOJ:

Neni 1

I jepet shtetësia shqiptare me kërkesë të saj:

Majlinda Ismet Kelmendi

Neni 2

Ky dekret hyn në fuqi menjëherë.

PRESIDENTI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
Bamir Topi

VENDIM
Nr.306, datë 25.3.2009

**PËR SHPALLJEN, KATEGORIZIMIN DHE EMËRTIMIN E PORTIT “PORTO ROMANO”,
- “PORT I HAPUR PËR TRAFIK NDËRKOMBËTAR”**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës, të pikës 7 të nenit 18 të ligjit nr.9251, datë 8.7.2004 “Kodi Detar i Republikës së Shqipërisë” dhe të ligjit nr.9298, datë 28.10.2004 “Për ratifikimin e marrëveshjes së koncesionit, të formës BOT (ndërtim, shfrytëzim, transferim), për ndërtimin dhe shfrytëzimin e pontilit të naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre në zonën bregdetare të Porto-Romanos, Durrës”, të ndryshuar, me propozimin e Ministrit të Punëve Publike, Transportit dhe Telekomunikacionit, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Shpalljen, kategorizimin dhe emërtimin e portit “Porto-Romano”, në Porto-Romano, Durrës, “Port i hapur për trafik ndërkombëtar”, me specifikat si më poshtë vijon:

a) Koordinata gjeografike:	N 41° 22' 36''
E 19° 24' 29'';
b) Veprimtaria detare:	Shkarkim i naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre;
c) Operativiteti:	Port i hapur për trafik ndërkombëtar,
24 orë;
ç) Shfrytëzimi:	Faza I: Sipas marrëveshjes koncesionare gjatë kohëzgjatjes së koncesionit;
Faza II: Pronë e shtetit shqiptar dhe e lirë për t'u shfrytëzuar sipas vullnetit të shtetit, pas përfundimit të koncesionit;
d) Menaxhimi:	Faza I: 2 vitet e para të shfrytëzimit të portit nga një kompani e huaj dhe me përvojë në eksperiencë të ngjashme;
Faza II: Sipas marrëveshjes koncesionare gjatë kohëzgjatjes së koncesionit;
Faza III: Shteti shqiptar, përfaqësuar nga organet qendrore përgjegjëse, në fushën e porteve dhe zhvillimit ekonomik.
dh) Pronësia:	Shteti shqiptar, përfaqësuar nga Këshilli i Ministrave.
Kufizime: Në përdorim të koncesionarit Romano-Port, sh.a., gjatë kohëzgjatjes së koncesionit.
e) Marrëdhënia me institucionin përgjegjës për transportin:	Raportim periodik për volumin e punës së kryer në port.
ë) Detyrime të tjera:	Person kontakti dhe adresë kontakti, në çdo kohë;
Faqe zyrtare në gjuhën shqipe dhe anglisht, që përmban informacion të plotë mbi rregullat e funksionimit të portit, tarifën e ngarkim-shkarkimit dhe normat ditore të ngarkim-shkarkimit, si dhe informacion mbi situatën e anijeve në port.

2. Ngarkohen Ministria e Mbrojtjes, Ministria e Brendshme, Ministria e Financave, Ministria e Ekonomisë, Tregtisë dhe Energjetikës, Ministria e Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së

Konsumatorit, Ministria e Mjedisit, Pyjeve dhe Administrimit të Ujërave, Ministria e Shëndetësisë dhe Ministria e Punëve Publike, Transportit dhe Telekomunikacionit, që, brenda 1 muaji nga hyrja në fuqi e këtij vendimi, të marrin masa, që në bashkëpunim me koncesionarin, të bëjnë funksionale të gjitha strukturat respektive shtetërore, përfshirë komunikimin nominal të personave, që do t'i ushtrojnë këto funksione në port.

3. Porti bëhet funksional (operativ) 20 ditë kalendarike, pas plotësimit të detyrimeve, sipas pikës 2 të këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI
Sali Berisha

Abonimet vjetore për Fletoren Zyrtare mund të bëhen pranë Postës Shqiptare ose pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare, në adresën: Bulevardi “Zhan d'Ark”, prapa ish-ekspozitës "Shqipëria Sot", tel: 04 258 472 (Kryeredaktori).
Çmimi i abonimit në postë për Fletoret Zyrtare 2009 është 16 000 lekë.
Çmimi i abonimit në QPZ është 14 000 lekë pa detyrimin e shpërndarjes në adresa.

Hyri në shtyp më 2.4.2009
Doli nga shtypi më 2.4.2009

Tirazhi: 3300 copë	Formati: 61x86/8
--------------------	------------------

Shtypshkronja e Qendrës së Publikimeve Zyrtare
Tiranë, 2009

Çmimi 40 lekë